

З НОВИМ РОКОМ! РІЗДВОМ ХРИСТІОВИМ!

Грудень 2009 р. * Розповсюджується безкоштовно

№ 13-15 (288-290)

РАЗООНАНС

ГАЗЕТА СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Усіх університетівців —
з Новим роком
і Різдвом Христовим!

Крім традиційних побажань вам, вашим рідним і близьким здоров'я (попри всілякі епідемії), прихильної долі (попри всілякі кризи), щиро бажаю духовної радості та родинного благополуччя, плідного розвитку усім добрим вашим починанням та намірам!

З повагою

ректор
Сумського державного університету
професор
А. В. Васильєв

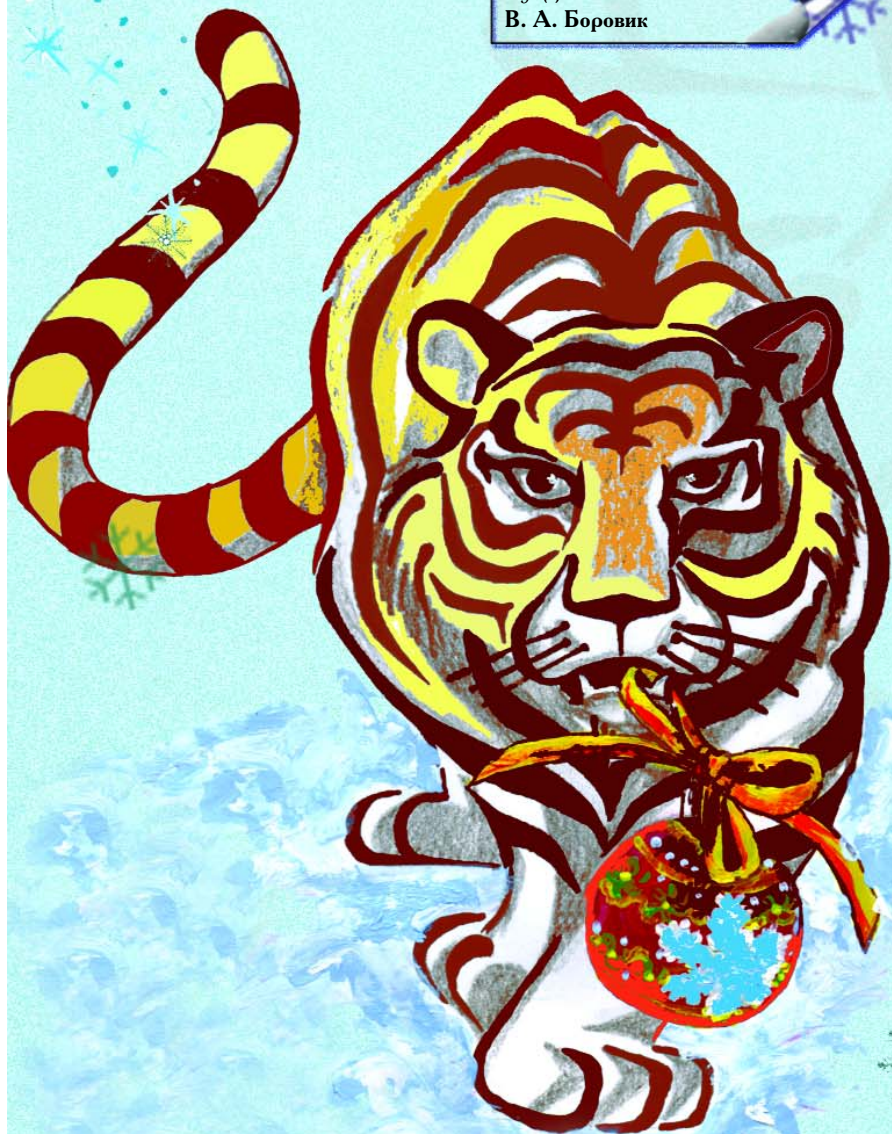
З Новим 2010 роком
і Різдвом Христовим

усіх співробітників та професорсько-викладацький склад! Щастя, здоров'я, всіляких успіхів та гараздів кожному з членів нашого колективу та його рідним і близьким! Переконана, що і в новому році наш університет долатиме будь-які складнощі та вирішуватиме будь-які проблеми так же успішно, як і році минулому, адже наш колектив є і завжди буде єдиною командою!

З повагою

голова профспілкового комітету
СумДУ
В. А. Боровик

Січень					Лютий				Березень							
П	4	11	18	25	П	1	8	15	22	П	1	8	15	22	29	
В	5	12	19	26	В	2	9	16	23	В	2	9	16	23	30	
С	6	13	20	27	С	3	10	17	24	С	3	10	17	24	31	
Ч	7	14	21	28	Ч	4	11	18	25	Ч	4	11	18	25		
П	1	8	15	22	29	П	5	12	19	26	П	5	12	19	26	
С	2	9	16	23	30	С	6	13	20	27	С	6	13	20	27	
Н	3	10	17	24	31	Н	7	14	21	28	Н	7	14	21	28	
Квітень					Травень				Червень							
П	5	12	19	26	П	3	10	17	24/31	П	7	14	21	28		
В	6	13	20	27	В	4	11	18	25	В	1	8	15	22	29	
С	7	14	21	28	С	5	12	19	26	С	2	9	16	23	30	
Ч	1	8	15	22	29	Ч	6	13	20	27	Ч	3	10	17	24	
П	2	9	16	23	30	П	7	14	21	28	П	4	11	18	25	
С	3	10	17	24	С	1	8	15	22	29	С	5	12	19	26	
Н	4	11	18	25	Н	2	9	16	23	30	Н	6	13	20	27	
Липень					Серпень				Вересень							
П	5	12	19	26	П	2	9	16	23/30	П	6	13	20	27		
В	6	13	20	27	В	3	10	17	24/31	В	7	14	21	28		
С	7	14	21	28	С	4	11	18	25	С	1	8	15	22	29	
Ч	1	8	15	22	29	Ч	5	12	19	26	Ч	2	9	16	23	30
П	2	9	16	23	30	П	6	13	20	27	П	3	10	17	24	
С	3	10	17	24	31	С	7	14	21	28	С	4	11	18	25	
Н	4	11	18	25	Н	1	8	15	22	29	Н	5	12	19	26	
Жовтень					Листопад				Грудень							
П	4	11	18	25	П	1	8	15	22	29	П	6	13	20	27	
В	5	12	19	26	В	2	9	16	23	30	В	7	14	21	28	
С	6	13	20	27	С	3	10	17	24	С	1	8	15	22	29	
Ч	7	14	21	28	Ч	4	11	18	25	Ч	2	9	16	23	30	
П	1	8	15	22	29	П	5	12	19	26	П	3	10	17	24	31
С	2	9	16	23	30	С	6	13	20	27	С	4	11	18	25	
Н	3	10	17	24	31	Н	7	14	21	28	Н	5	12	19	26	

2010

Дорогі студенти, викладачі та співробітники університету!

Щиро сердечно вітаю Вас із Новим роком та Різдом Христовим!

Нехай ці свята стануть вісниками оновлення мрій і сподівань,

принесуть у Ваш дім добробут, мир та злагоду!

Нехай наступний рік додасть віри, надії і любові!

Щастя Вам, міцного здоров'я та процвітання!

Голова профспілкової організації студентів СумДУ
Ганна Яковлева

ОСОБИСТОСТІ

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРА!

Виповнюється 60 років досвідченому викладачу, кандидату медичних наук, доценту кафедри анатомії людини Медичного інституту Олегу Олександровичу Устянському. З дитинства мати прищепила йому любов до медицини, служінню якій він себе присвятив. Медичне училище, хірургічне відділення районної лікарні, ФАП, стоматологічний інститут у Полтаві – віхи на його шляху до фахівця високого рівня. Ще в студентські роки виконує наукові роботи з морфології

язика, виступає з доповідями на наукових конференціях, обирається головою студентського наукового товариства інституту, стає аспірантом, захищає кандидатську дисертацію, проводить активну педагогічну та громадську роботу.

У 1992 р. стає доцентом кафедри анатомії новонародженого медичного факультету в Сумах, заступником декана. Вінцем його діяльності є анатомічний музей, навчальні стенди та інтер'єр кафедри. Він є неперевершеним препаратом, самостійно виконує музейні та навчальні анатомічні препарати вищої якості. На високому науковому та методологічному рівнях читає лекції, проводить практичні заняття, користується заслуженим авторитетом серед студентів та колег.

Своє 60-річчя Олег Олександрович зустрічає в розквіті творчих сил та здібностей. Колеги по кафедрі й студенти щиро вітають ювіляра та зичать йому міцного здоров'я й творчих успіхів у справі виховання та підготовки майбутніх лікарів.

Товариші та колеги.

НА ВСІ РУКИ МАЙСТЕР

Кулінарний рецепт – завдання із зірочкою для інженера-технолога, не більше. А якщо цей інженер-технолог любить солодке, то ніякі зірочки тут не завада. Можна скільки завгодно глумувати, ніби не чоловіча справа, але, зізнайтеся, нестерпно хочеться спробувати...

Олег Миколайович Несвіт – завідувач спеціальностей «Обробка металів» та «Видавнична справа і редагування» у Машинобудівному коледжі, він же інженер-технолог за освітою. Рідко якій господині під час приготування торта за рецептом спаде на думку, що вона «з сировини виготовляє продукцію». Більшість жінок називає це іншими словами. І від цього спробувати «продукцію» інженера-технолога хочеться ще більше. Своє захоплення він не афішує і з колегами не радить його головним чином через стереотип «не чоловічої справи». Радість приносить приготування цих самих колег, друзів, рідних. Самому завідувачу домітається «не більше 10 %» (ось так легко простежується схильність до точних наук).

Є ще одне захоплення в Олега Миколайовича, яке могло з кінцями

поглинути його, граючи за «липкими» законами ринку. Мало хто знає, що в коледжі багато зразків меблів, які спроектовані ним самим. Дерев'яну гарнітуру, шафи зі склом – зроблені, слід відмітити, зі смаком і практичністю, – шукайте в його власному кабінеті, а також у кабінеті директора, приймальні, 470-й аудиторії тощо. Немало власноруч зроблених меблів і вдома в нього, але там навряд чи кому-небудь з нас доведеться її шукати.

Загалом, якби не захоплення педагогікою, то не знали б ми Олега Миколайовича. Працювати більш за все йому подобається з бешкетними студентами. Як лікар не потрібен здоровій людині, так правильному студенту не дуже-то потрібен і педагог.

Олег Миколайович дуже любить рибку – найспокійніших домашніх тварин. До того ж не хижаків, а мирних. У 200-літровому акваріумі інженера-технолога їх мешкає стільки найменувань, що профану залишається робити вигляд, ніби всі ці слова йому відомі.

Катерина СУХОВІЙ.

ЧОГО НЕ ВИСТАЧАЄ ДЛЯ СПРАВЖНЬОГО САМОВРЯДУВАННЯ?

Активісти СумДУ зустріли перший сніг на базі відпочинку «Сонячна галявина». Можливо, це означає, що у 2010 році їх команда завжди у всьому буде першою!

Теми різноманітні: «Допомога ВІЛ-інфікованим», «Комп'ютерні ігри-змагання для студентів», «Залучення першого курсу до ОСС», «Хрещення малюків з дитячого будинку».

Студенти нашого університету розповіли про свої більш ідейно-насенічені два проекти – «Взаємовідносини націй» і «Проведення акцій по

Д о славного Олесевого краю для підписання договору завітали ректор університету А. В. Васильєв, перший проректор В. Д. Карпуша, проректор з наукової роботи А. М. Черноус, директор департаменту доуніверситетської освіти Ю. А. Зимак, начальник відділу інтеграційних зв'язків, практики та працевлаштування випускників Р. А. Васюк, заступник директора Медичного інституту П. І. Сінченко та завідувач лабораторією історичного краєзнавства В. Б. Звагельський.

Під час виступу голова Білопільської районної державної адміністрації С. І. Дворник нагадав, що співпрацювали з університетом і раніше, свідченням цього є успішно реалізований спільний проект з підготовки видання книги про Олександра Олеса «Я ще вернусь...». У свою чергу, ректор університету наголосив, що нова угода є проявом бажання бути ще кориснішими своїй землі. Після виступу Анатолія Васильовича білопільцям продемон-

КОНФЕРЕНЦІЇ

Маркетингові інновації і навпаки

Уже третій рік посілля кафедра маркетингу СумДУ проводить Міжнародну науково-практичну конференцію «Маркетинг інновацій та інновації у маркетингу».

До організаційного комітету, крім завідувача кафедри д.е.н., професора Сергія Ілляшенка, увійшли його заступник доцент Вікторія Божкова, завідувач кафедри економічної теорії СумДУ Ольга Прокопенко, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки Леонід Мельник, д.е.н., професор, завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки СНАУ Євген Мішенін, д.е.н., голова правління ВАТ «Сумхімпром» Євген Лапін, а також к.е.н., комерційний директор ТОВ «Турбомаш» Олег Олександрович. Останні два товариства виступили і в ролі спонсорів, до яких долучилися Міжрегіональний центр фондів технологій, ТОВ «Гермотехніка» і «Хімеліт», а також приватні фірма «Спецобладнання» та підприємство «Променергомаш». Інформаційним партнером став міжнародний журнал «Механізм регулювання економіки».

Загалом у конференції взяли участь понад 30 навчальних закладів та наукових організацій з Києва, Харкова, Одеси, Полтави, Луганська, Львова, Дніпропетровська, Донецька, Хмельницького, Черкаса, Магієвки, Северодонецька, Запоріжжя та Кіровограда. Матеріали для конференції були підготовлені

боротьбі зі СНІДом», представлені Медичним інститутом. У складі «політехівської» команди – Діма Зібарев, Богдан Постолюний, Паша Ткач,

Яна Опарій, Ярослав Лата, Єгіше Тевасян. Усім сподобалися креативність і небайдужість студентів СумДУ, інші університети зацікавилися нашими методами спілкування з іноземцями.

Наступного ранку дівчата привітали хлопців із Днем Збройних сил України, співали

СПІВПРАЦЯ

Взаємовигідна угода

З метою поглиблення взаємодії між органами виконавчої влади та науковими організаціями, встановлення між ними взаємовигідних зв'язків у жовтні укладена угода між Білопільською районною державною адміністрацією та Сумським державним університетом про співпрацю з підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації фахівців та науково-технічне співробітництво.

стрували відеоролик про життя відомого далеко за межами області СумДУ. Після його закінчення під бурхливі оплески присутніх керівники двох закладів скріпили угоду про співпрацю підписами та обмінялися її екземплярами.

Потім на деяких пунктах договору більш детально зупинилися проректори В. Д. Карпуша та А. М. Черноус. Захід передбачав роботу представників університету в секціях галузей освіти, охорони здоров'я,

культури району. Тому одразу після закінчення офіційної частини вони вирушили спілкуватися з усіма, хто мав запитання з визначеної тематики.

Мета заходу досягнута. Ця угода, безумовно відкриє ще більші можливості як для Білопільського краю, так і для нашого навчального закладу!

Юлія ВОРОПАЙ,
група ЖТ-72.

маркетингу. Зокрема, йшлося про управління торговою маркою та маркетинговими ризиками, товарну інноваційну політику сучасного підприємства, формування попиту й просування інноваційного продукту на ринок тощо. Також велася мова про нові методи маркетингових досліджень, стратегії сегментації ринку, а також про маркетинг екологічних інновацій.

Учасники III Міжнародної конференції виявили бажання й надалі співпрацювати в цій актуальній сфері. Вони вважають, що майбутня спільна робота сприятиме вирішен-

та висвітлені представниками й інших країн: США, Канади, Польщі, Китайської Народної Республіки, Азербайджану, Росії, а також декількох арабських. Серед її учасників – 15 докторів наук, 34 кандидати економічних наук, 22 викладачі, 28 аспірантів, 4 представники підприємств. Перед поважною аудиторією виступив голова міста Сум Геннадій Мінаєв.

Протягом трьох днів розглядалися основні питання, що стосувалися теоретичних та практичних аспектів маркетингу інновацій та інновацій у

ню основних завдань: узагальненню нових теоретичних положень маркетингу інновацій; обміну досвідом управління маркетингу інновацій у практичну діяльність підприємств і установ; розробленню методологічних та практичних рекомендацій щодо ефективного застосування нових методів і технологій маркетингу.

Світлана ХАЛІМОНЕНКО,
група ЖТ-62.

«Молодшого лейтенанта», а потім почалося обговорення найцікавіших проблем студентства: гуртожитки, навчання, реалізація власних ідей, організація самоврядування у вишах, бюджет ОСС, стосунки з профкомом тощо. Багато шокуючих історій студенти почули від Віктора Бобиренка, який розповідав про період свого навчання в університеті...

Чимало говорилося й про те, чого вистачає, а чого не дуже студентському самоврядуванню, але нехай це залишиться в пам'яті його представників. Будемо сподіватися, що знання й корисна інформація, отримані під час форуму його учасниками, обов'язково перетворяться на результативні дії!

Яна ОПАРІЙ,
група ЖТ-81.

СВОЯ СЕРЕД СВОЇХ!

— так з повним правом можна сказати про сутність і місце в колективі Сумського державного університету його первинної профспілкової організації (ППО), VIII звітно-виборна конференція якої відбулася 15 грудня. У своїй доповіді Валентина Олександрівна БОРОВИК звітувала за п'ятирічний період діяльності профкому СумДУ, упродовж якого вона його очолювала.

Перш за все доповідач звернула увагу делегатів на збільшення чисельності організації з 1500 членів профспілки в 2005 р. до 2010 осіб у 2009 р. — в основному за рахунок того, що приєдналися профспілки Шосткинського та Котопського інститутів, а також профбюро Шосткинського хіміко-технологічного коледжу, профгрупи Сумського машколеджу та військової кафедри. Зважаючи на велику розгалуженість, ППО СумДУ був наданий статус райкому, який сьогодні об'єднує 9 профбюро (3 інститути, 4 факультети, 2 підрозділи, коледжі), до яких входять 90 профгруп.

У складі профкому упродовж звітного періоду працювали такі постійні комісії, як організаційно-правова; із культурно-масової роботи; зі спортивно-масової роботи; із охорони праці; житлово-побутова; по роботі з дітьми, ветеранами війни та праці, пенсіонерами, а також ревізійна. Представники профспілки були делеговані в університетські комісії з трудових спорів та соціального страхування. Кожна з комісій мала право працювати з членами профорганізації, службами університету, готувати питання для розгляду на засіданнях профкому, конференціях трудового колективу та профспілки університету тощо.

Відзначила В. О. Боровик і те, що у вересні-жовтні щорічно, згідно з вимогами статутних профспілкових документів, проходили звітно-виборні збори в кожній профгрупі, а в листопаді — на факультетах та у підрозділах. Цьогорічні — проходили як ніколи жваво, по-діловому, вносилися досить цікаві пропозиції, більшість з яких уже вирішено, а ті, що потребують детальнішого вивчення, внесені в проект постанови конференції.

Звітуючи про організаційну роботу, голова профкому підкреслила, що значна увага приділялася передусім оптимізації структури ППО та інформаційному забезпеченню низових ланок. Саме тому щопонеділка після засідань ректорату проводилися засідання президії профкому з інформацією та розглядом найбільш актуальних питань.

На стенді ППО висвітлюються основні новини та оголошення профспілки університету, майже в кожному номері університетської газети «Резонанс» публікуються профспілкові новини, проводиться постійна робота з удосконалення сайту профспілкової організації, а наявність електронної адреси профкому дозволяє одержувати інформацію та обмінюватися нею з колегами.

Останнім часом досить оперативно надсилається інформація ФПУ (через «Профтелеграф»), а також новини ЦК, з якими щопонеділка ознайомлюється президія профкому. Наприклад, саме завдяки «Профтелеграфу» стало відомо про проведення 03.12.09 р. інтернет-конференції на тему пенсійного забезпечення, у якій взяли активну участь, оскільки вже не один рік профком займається, зокрема, проблемою «наукових» пенсій. Листування з цього приводу триває з головою ВР В. М. Литвином, комітетом ВР з питань освіти, Мінпраці, Пенсійним фондом та ін., однак відповіді, що надаються профкому, не зовсім влаштовують,

а тому він схиляється на сьогодні до судового вирішення проблеми.

Проінформувала доповідач і про те, що неодноразово представники профспілки брали участь у семінарах, нарадах, пленумах, з'їздах. Це і з'їзд галузевої профспілки в 2005 р., і з'їзди Європейської асоціації профспілкових організацій класичних університетів (ЄАПОУ) майже щороку (Москва, Казань, Санкт-Петербург). До речі, на останньому з'їзді ЄАПОУ, що відбувся у вересні в Баку, голову студпрофспілки СумДУ Ганну Яковлеву обрано до складу президії цієї організації, а навесні 2010 р. планується провести чергове її засідання на базі нашого університету.

Корисними були семінари, що проводили обком профспілки, ЦК, а також міжнародні семінари-навчання в Москві з питань законодавства та впровадження Болонського процесу, обмін досвідом у Польщі. Уся отримана інформація доводилася до відома голів профбюро, а через них до більшості університетівців.

Аналізуючи блок соціально-економічних та соціально-побутових питань, В. О. Боровик зауважила, що неабияка увага в СумДУ приділяється розвитку соціальної сфери у напрямках, які закріплені в пунктах Колективного договору, різних положеннях, угодах з охорони праці тощо. Найпозитивніші з них, на її переконання, — потужне «Положення про преміювання», «Положення про щорічну винагороду педагогічним працівникам», «Положення про зниження вартості навчання для працівників університету та їхніх дітей», доплати і надбавки в максимальних розмірах за звання і ступені, доплати за роботу в нічний час, за роботу в шкідливих умовах (згідно з атестацією робочих місць), водіям за класність тощо.

Дякувала голова профкому керівництво університету за розуміння та виконання статті 44 ЗУ «Про профспілки» по щорічному відрахуванню на культурно-масову, спортивну, оздоровчу роботу (0,3 % ФОП). Плідно працює комісія з питань Колективного договору, створена з представників профспілки та адміністрації. На початку календарного року обидві сторони обов'язково звітують перед трудовим колективом про виконання своїх зобов'язань, вносять на затвердження конференції зміни та доповнення до Колективного договору, враховуючи пропозиції, що надходять від структурних підрозділів.

Аналіз показав, що в 2006 р. на виконання пунктів Колективного договору та додатків до нього витрачено близько 6 млн грн, у 2007 р. — майже 7,5 млн грн, а в 2008 р. — близько 13,5 млн грн. Тож цілком заслужено університет за соціально спрямованість своєї діяльності

та високі показники отримав у 2009 р. диплом I ступеня в обласному конкурсі на кращий Колективний договір та диплом II ступеня серед ВНЗ України. А ректор СумДУ в 2008 р. нагороджений найвищою відзнакою УК — Знаком «За соціальне партнерство».

Доповіла В. О. Боровик і про діяльність медпункту, що працює в гуртожитку № 1 СумДУ для обслуговування студентів та працівників університету і має такі потрібні кабінети, як фізіотерапевтичний, маніпуляційний, терапевтичний, фельдшерський, функціональної діагностики, лазерної хірургії. Там же працює денний стаціонар на 6 ліжок.

Для забезпечення роботи медпункту Сумською міською лікарнею № 5 виділені 3 ставки (лікар-терапевта, фельдшера та працівника денного стаціонару). А витрати на медпрепарати, інструментарій, обладнання, матеріали, воду, електроенергію, тепло та ін. сплачуються за рахунок університету.

Профком проводить роботу щодо організації надання консультацій та послуг працівникам нашого університету спеціалістами нашого Медичного інституту.

Постійну увагу приділяє профком і комплексу громадського харчування СумДУ, до якого входять 3 їдальні на 414 місць, 11 буфетів, кафетерій у Г-корпусі, де з ініціативи профкому у вересні відкрито новий зал.

На жаль, болючим залишається житлове питання. Відбуваються спільні засідання ректорату й профкому, на яких розглядається можливість звільнення кімнат сторонніми особами, що проживають у гуртожитку № 1. Заселення вивільнених кімнат працівниками університету відбувається також за погодженням із профкомом. У цьому році був проведений семінар з питань молодіжного кредитування, але далеко не все залежить від університету, питання такого характеру вирішуються — точніше, майже не вирішуються — на державному рівні. Їх вирішення залежить від загальної економічної і політичної ситуації в країні.

Особлива увага приділяється правовому захисту, роботі комісії з трудових спорів, яка працює при вирішенні конкретних звернень до неї. Постійно проводиться організаційно-правовою комісією профкому роз'яснювальна робота, вивчаються законодавчі акти, які мають відношення до освіти в цілому, а також ті, що регулюють взаємини між власником або уповноваженим ним органом та працівником вищої школи. На сайті профкому розміщена вже існуюча нормативно-правова база освітян, представники профкому беруть активну участь в обговоренні нових законопроектів, постанов ВР, КМУ, надсилають свої пропозиції.

Уважно розглядаються питання вивільнення працівників на вимогу адміністрації, щодо скорочення штатів, правильності нарахування пенсій, виплати заробітної плати, доплат, надбавок, охорони праці тощо.

Упродовж звітного періоду активувалася робота культурно-масової та спортивної комісії. Профком надавав організаційну та матеріальну допомогу в проведенні свят 8 Березня, Дня Перемоги, Новорічних свят, Дня захисника Вітчизни, ювілейних свят кафедр університету, факультетів. Організувалися поїздки співробітників на екскурсії, по гриби, культпоходи в театри, на фестивалі класичної музики Бах-фест тощо. Лише влітку та восени 2009 р. відбулося 3 поїздки по гриби, екскурсії в шахти Солідар, до Києва (музей Пирогова), Полтави, Батурина.

Доброю традицією стало в університеті надсилати від профкому вітання іменинникам, вітати ювілярів квітами та надавати грошову винагороду, розроблений цілий комплекс привітання університетівців та їхніх дітей і онуків з Новорічними святами.

Стало традиційним і проведення університетської спартакиади. Майже весь весняний семестр факультети й підрозділи змагаються з різних видів спорту, а закінчується спартакиада проведенням «Веселих стартів», підбиття підсумків та нагородження переможців на водно-весловій базі університету. Прихильники зимового спорту мають можливість проводити вихідні на лижній базі, а любителі плавання — двічі на тиждень безкоштовно відвідувати басейн тощо. На думку доповідача, слід набирати оберти в цьому напрямку і в тісній співпраці зі спортивним клубом та кафедрою фізвиховання пропагувати спорт і здоровий спосіб життя. Адже це єдина альтернатива неухильному зростанню захворювань.

Значну увагу приділяють профком і комісія із соцстрахування, оздоровлення й відпочинку університетівців та членів їхніх сімей. Завдяки його співпраці з іншими університетами вони мають можливість відпочивати на їхніх чорноморських базах відпочинку. Наприклад, влітку цього року 10 днів

відпочинку в Алушті на базі Таврійського національного університету коштував 1000-1500 грн (із них 500 грн на працівника і 400 грн на дитину дотував профком). Практикуються також виїзди вихідного дня в зимовий період на б/в «Сонячна галявина», розглядаються інші варіанти відпочинку університетівців поблизу м. Сум.

Розподілом путівок на санаторно-курортне лікування займається комісія із соціального страхування, створена в університеті в 2002 р. Інформація про їх розподіл доводиться до президії профкому. Крім того, ця комісія регулює виплати на поховання, на оплату лікарняних (при тимчасовій втраті працездатності), новорічні подарунки для дітей тощо. Плідною для університету є співпраця з Фондом соціального страхування, який, наприклад, відшкодовує частково оплату путівок у дитячі оздоровчі табори. У 2009 р. така доплата становила 693 грн, а також доплата з міського бюджету 165 грн та доплата профкому 400 грн, решта вартості — батьківська оплата, (повна вартість путівки — 1400-1800 грн). До речі, всі заявки в дитячі оздоровчі табори, подані упродовж звітного періоду, були задоволені.

Важливою складовою своєї діяльності профком вважає нецільову благодійну допомогу (в тому числі й на оздоровлення), заохочення, яке отримують представники профактиву, винагороду ювілярам і особливо роботу з ветеранами війни та праці, яких постійно вітають з усіма святами, вручають квіти, подарунки тощо.

Проаналізувала В. О. Боровик й основні проблеми, які треба вирішувати, а також недоліки в роботі профспілкової організації, які потрібно усувати. Загалом, на її переконання, зроблено за п'ять років багато, але далеко не все і часом не так, як хотілося б. Виголовила вона й ряд тез щодо того, на чому слід зосередити свою увагу новому складу профкому. А саме — на більш тісній роботі з профактивом підрозділів і безпосередньо трудовими колективами підрозділів, на поглибленні мотивації членів профспілки щодо підвищення кваліфікації, професіоналізму, культури, на їх заохочення до активності під час проведення спортивних, оздоровчих, культурних заходів тощо.

На завершення доповіді голова профкому подякувала всьому профактиву: профорган кафедри та підрозділів, головам профбюро факультетів і, звісно, членам профкому, серед яких більшість тих, хто всі п'ять років не тільки не зійшов з дистанції, а й з честю її пройшов. «Ми пишаємося», — сказала вона, — що саме СумДУ є найбільш рейтинговим університетом нашого регіону. Профком також докладає всіх зусиль, щоб бути достойним звання кращої профспілки серед вищих ВНЗ країни, яке отримано в 2008 р. за результатами Всеукраїнського огляду-конкурсу з вручення диплома I ступеня профспілки СумДУ.

Після обговорення доповіді відкритим голосуванням Валентину Олександрівну Боровик знову обрано головою первинної профспілкової організації Сумського державного університету. Редакція приєднується до всіх привітань на її адресу!

■ ЗНАЙОМА НЕЗНАЙОМКА

ДИСТАНЦІЯ ДОВЖИНОЮ

В РОКИ!

Сумський державний університет як один із провідних вишів України, звичайно, не лишився осторонь світових освітніх тенденцій, тому кожен бажаючий отримати вищу освіту може обрати форму навчання, яка підходить саме йому: денну, вечірню, заочну, а також дистанційну та екстернат.

На жаль, така перспективна й зручна форма навчання, як дистанційна, маловідома в Україні. З'явилася вона в українських вишах, і в СумДУ зокрема, порівняно недавно (із середини 90-х років тільки почали вивчати можливість і необхідність її запровадження), проте цей дуже популярний сьогодні у світі спосіб отримання необхідних знань має давню історію.

Роком народження дистанційного навчання вважається 1836-й, коли у Великобританії був заснований Лондонський університет, який дозволив студентам інших акредитованих навчальних закладів складати іспити, що проводилися університетом. З 1858 р. вони стали відкритими для студентів з усього світу, незалежно від того, де вони навчалися. Дещо пізніше з'явилися коледжі, які пропонували поштові навчальні курси згідно з програмою Лондонського університету. Невдовзі дистанційне навчання почали запроваджувати у США, а з 1911 р. воно з'явилося в Австралії. У 1946 р. на таку форму освіти перейшов Південноафриканський університет (ПАР). Важливим для розвитку дистанційного навчання стало заснування у 1969 р. Відкритого університету Великобританії. З'являються «дистанційні» університети в Іспанії, Пакистані, Таїланді, Південній Кореї, Індії та багатьох інших країнах.

У пострадянських країнах існує щось ніби подібне – заочна освіта. Але чому «ніби»? Виявляється, це видозмінена форма того самого дистанційного навчання, яку почали запроваджувати в СРСР з 1917 р., коли виникла потреба навчання широких «трудящих мас» без відриву від виробництва. Заочна освіта поряд із денною стала традиційною в республіках Радянського Союзу, що пояснює її популярність і знаність в Україні сьогодні. Яка іронія: дистанційна освіта, що трансформувалася в нас у заочну, вважається тепер новітнім різновидом, підвидом останньої. Воїстину, нове – це добре забуте старе!

Як би там не було, а «добре забутому» необхідно зараз відвоювати позиції у свого «родича» й прямого конкурента – навчання заочно. Завдання ускладнюється тим, що обидві форми навчання мають багато спільного, і на перший погляд дуже схожі.

Наприклад, заочна освіта. Студент (хоч йому вісімнадцять років, хоч сто вісімнадцять) певний час проводить у виші, де прослуховує лекції, виконує лабораторні роботи, отримує контрольні завдання й необхідну навчально-методичну літературу. Але більшу частину навчального року займається самостійно, у зручний час,

Невпинний розвиток суспільства, ускладнення технологій, розширення наукових знань призводять до зростання вимог щодо рівня освіченості. Щоб успішно конкурувати на ринку праці, бажано мати якісну вищу освіту, а то й не одну. Вищі навчальні заклади намагаються вдовольнити освітні запити всіх бажаючих. Щоб відповідати вимогам часу, в усьому світі запроваджують, крім традиційної «очної», інші форми навчання.

демонструючи одержані знання під час літньої та зимової сесій. Це непоганий варіант для дорослих людей, що вже працюють, але в яких є потреба у вищій освіті (наприклад, для кар'єрного зростання, перекваліфікації тощо) і яким до того ж незручно сидіти за партою поряд з учорашніми школярами. Останні, до речі, теж можуть стати заочниками, якщо кошти на навчання ще треба заробити або просто не хочеться втрачати п'ять років на «протирання штанів», коли можна працювати, набувати досвіду, підніматися кар'єрними сходинками...

Але в заочній формі, крім переваг, є й недоліки. Студент, навчаючись поза університетом, фактично залишений наодинці з конспектами нечисленних лекцій та навчально-методичною літературою. Якщо стане щось незрозуміло й виникнуть якісь питання, важко оперативно поспілкуватися з викладачем; доведеться чекати на спеціальні консультації згідно з розкладом. Інший момент – відсутність «за спиною» суворого викладача, який не дає «розслабитися» й спонукає до методичного й цілеспрямованого вивчення матеріалу та виконання завдань.

Отже, досить закономірно, що українські виші звернули увагу на дистанційне навчання й активно розвивають цей напрямок. Тепер у бажаючих отримати вищу освіту не стаціонарно, з'явилася реальна альтернатива заочній формі.

Наш університет пропонує чи не найкращі в Україні послуги «дистанційки». Із 2002 р. функціонує спеціально створений підрозділ – Лабораторія дистанційного навчання, яка займається розробленням власної автоматизованої системи дистанційного навчання (ДН) на основі комп'ютерних технологій та мережі Internet. А в 2008 р. наказом МОН створений регіональний центр ДН, який має 15 локальних центрів у 6 областях України. До речі, таке право СумДУ отримав другим серед вітчизняних вишів. Красномовний факт!

Заступник директора інституту заочного, дистанційного та вечірнього навчання СумДУ Юрій ЗУБАНЬ розповідає:

– Якщо сім років тому дистанційно навчалася лише 6-7 студентів, то зараз – понад 700. Причому деякі з них постійно проживають в інших країнах – Італії, Чехії, Росії, Білорусі...

Особисто відвідувати університет студентам дистанційного відділення потрібно рідше, ніж заочникам, під час вступу (приїждіти на конкурсній основі за результатами тестування і вступних іспитів передбачає й бюджетні місця) і раз на рік, під час літньої сесії (зимова не передбачена). Увесь інший час студент може перебувати в будь-якій точці світу. Головне, щоб у нього були доступ до Інтернету й комп'ютер (навіть смартфон чи КПК).

Кожного нового студента реєструють на сайті Лабораторії, заносять його до електронної бази даних і відкривають доступ до відповідних навчальних курсів. Є можливість перевірити рівень власної успішності,

Заступник директора інституту заочного, дистанційного та вечірнього навчання СумДУ Юрій ЗУБАНЬ

викладач, зі свого боку, має змогу контролювати навчальну активність студентів (у базі даних зберігається статистика відвідування сайту, користування навчальними матеріалами тощо). У будь-який час можна поставити йому запитання електронною поштою. Про його надходження на e-mail викладача поінформує sms-повідомлення, яке система відішле автоматично на його мобільний телефон. Більш оперативно можна поспілкуватися за допомогою ICQ, Skype.

Можливість оперативного спілкування наближає дистанційне навчання до денного. Як можна щось уточнити у викладача на лекції, так це можна зробити на будь-якій відстані – по Інтернету. Моделюються, переносяться у віртуальний вимір й інші моменти, притаманні денній формі навчання. Так, розробляються відеолекції, які виконуватимуть роль «викладача біля дошки». Це виглядатиме так: синхронно з голосом лектора (сам він за кадром) відбуваються зміни відеозображення, наприклад, підкреслюються потрібні слова, виділяються кольором чи позначаються стрілками елементи схем, малюнків... Дуже схоже на аудиторне заняття, тільки різниця в тому, що немає візуального контакту з викладачем та іншими студентами групи, а сам студент сидить не в університетській аудиторії, а, скажімо, удома в зручному кріслі.

Дистанційна освіта в СумДУ постійно розвивається, стає зручнішою, доступнішою, ефективнішою. Перелік спеціальностей, за якими можна навчатися дистанційно, розширюється, зокрема з цього навчального року стала доступною спеціальність «Журналістика». Також слід урахувати, що таке навчання дозволяє одночасно опанувати скільки завгодно спеціальностей, кількість яких обмежується лише потребами й можливостями самого студента. Наприклад, можна відразу вивчитися на економіста, юриста й програміста, витративши тільки п'ять років, а не п'ятнадцять, як би це було під час навчання на денній чи заочній формі. Це важлива перевага дистанційної освіти, адже «час – це гроші», а гроші в наш час, погодьтеся, рідко далеко не другорядна. Таке навчання, пропонуючи реальні знання, залишає студентів вільними й пересування.

Дмитро ДІДЕНКО,
група ЖТ-61.

■ ЧУДОВА НАГОДА

КОМП'ЮТЕР – СТУДЕНТ: ТОЧКИ ВЗАЄМОДІЇ

Хто найкращий друг студента? Тепер, звичайно ж, комп'ютер. Ці «розбишаки» багато чого можуть зробити разом: надрукувати реферат, накреслити кільканадцять різнопланових діаграм і таблиць, домалювати улюбленому викладачеві хвіст і навіть запросити дівчину на побачення...

Кожен мріє про цікаву та високооплачувану роботу, однак не всі розуміють, що професійна комп'ютерна грамотність сьогодні, а тим більше завтра, – невід'ємна складова формули успіху. Вважайте, що комп'ютер – ваш діловий партнер. Стосунки, налагоджені з цим примхливим дивом техніки, прямо пропорційні результату співпраці з ним. Для того щоб вона стала ефективнішою та вигіднішою, існують спеціальні курси.

На базі кафедри інформатики СумДУ вже десять років працює НМКЦ (Науково-методичний комп'ютерний центр), де можна і треба пройти комп'ютерні курси. Наприклад, у місячний термін ви отримаєте свідоцтво оператора комп'ютерної верстки за 300–400 гривень (це навіть менше за стипендію!), за три

місяці навчитесь розробляти власний веб-сайт, а через рік – станете спеціалістом комп'ютерних мереж (за версією програми «Cisco»). До того ж виданий на базі університету документ зробить можливим проходження тесту на міжнародний сертифікат Microsoft!

Студентські роки – не тільки час активного накопичення знань з обраного фаху, а й чудова нагода оволодіти інформацією з дисциплін, що не ввійшли до навчальної програми. Завдяки цьому є всі шанси стати конкурентоздатною особистістю й відчутно зміцнити свої позиції на ринку праці в майбутньому! Не втрачайте ж такої нагоди!

Тетяна БОБРОВИЦЬКА,
група ЖТ-72.

■ ВІЙСЬКОВА КАФЕДРА

ГОТУЄМО СПРАВЖНІХ ЧОЛОВІКІВ!

Для того аби, не полишаючи навчального процесу, пройти військову підготовку, на базі університету створена військова кафедра. До речі, на сьогодні СумДУ – єдиний у регіоні вищий навчальний заклад, який має право проводити військову підготовку студентів за програмою офіцерів запасу з присвоєнням первинного офіцерського звання.

21 грудня відбулися урочисті збори, присвячені першому випуску офіцерів. В актовій залі і яблуку ніде було впасти. Та це й не дивно, адже мама, тата, кохані просто не могли прогавити таку важливу подію в житті їхніх рідних – вручення офіцерських погонів. Студенти-випускники дуже задоволені, що пройшли цю важливу «школу життя». До того ж умови для них створені якнайкращі.

У повному обсязі були розроблені відповідні навчально-методичні документи, створена навчально-матеріальна база, яка дозволила якісно проводити всі види занять і різноманітні заходи. Поряд із традиційними використовували активні методи навчання. Студенти на заняттях працювали з комп'ютерною технікою, мультимедійною апаратурою. Крім того, вони брали участь в автоматичному проектуванні вузлів і агрегатів артилерійського озброєння, що дало змогу вивчати не тільки конструкцію зразка озброєння, але й спостерігати,

■ НУМО, ХЛОПЦІ!

ДОПЛИГАЛИСЯ... ДО ПЕРЕМОГИ!

У спортивній залі МК СумДУ на честь Дня захисника Вітчизни відбулися спортивні змагання «Нумо, хлопці!», у яких брали участь команди школи № 18, Машколеджу та СумДУ.

Нагадаємо, що змагання проводяться вже вп'ятнадцяте. Відбуваються вони з метою вшанування ветеранів, а головним завданням є підготовка юнаків до проходження військової служби, виховання в них фізичних та волевих якостей. У будь-якому разі саме так нам заявила Ганна Миколаївна Костіна – організатор і ведуча цих змагань.

Молодиків примусили повзати через мішки, стрибати на скакалці,

досліджувати сутність процесів, що відбуваються в його вузлах та пристроях. Як зазначає проректор СумДУ В. О. Любчак, переймати досвід забезпечення навчального процесу віртуальними засобами варто повчитися в цієї кафедри багатьом іншим.

«Це прекрасно, що в нашому університеті є така кафедра. Перед нами відкриваються нові можливості. Я вважаю, що кожен чоловік повинен через таке пройти, адже саме ми повинні захищати Батьківщину у разі небезпеки», – говорить один зі студентів.

Юлія ВОРОПАЙ,
група ЖТ-72.

займатися армреслінгом, імітувати газову атаку... Після вирішального конкурсу – перетягування каната – перемогу отримала команда машколеджу, якій, мабуть, рідні стіни допомагали. А може, свою роль відіграли коледжанські викладачі з фізкультури, які суворими та багатообіцяючими поглядами підбадьорювали своїх вихованців.

У будь-якому разі можемо радіти – Батьківщина в безпеці. Найважливіше – користуватися протигазом, кататися на самокаті та стрибати на скакалці – майбутні захисники Вітчизни вже вміють!

Богдан ВАСИЛЕГА,
студент машколеджу.

■ ПРЕЗЕНТАЦІЇ

Нові підходи до реклами

Чи справді реклама – двигун прогресу? – питання, що найбільш цікавило журналістів під час засідання обласного прес-клубу, присвяченого презентації книги кандидата технічних наук, доцента кафедри маркетингу СумДУ Олександра Телетова «Рекламний менеджмент».

Головною тезою видання стало зростання ролі реклами та PR у сучасному світі. Наш час автор назвав часом споживацтва, часом перемоги реклами над розумом: «Якщо раніше діти цитували Пушкіна та Барто, то зараз вони частіше цитують рекламні слогани». На жаль, споживач реклами вже не може відрізнити правду від брехні, однак, за словами Олександра Телетова, реклама, якою мірою, змінює світ на краще, об'єктивно відбиваючи все, що в ньому діється. На запитання, чи є реклама позитивним або негативним явищем, науковець порівняв її з ядерною енергією, яка може і служити на користь людству, і становити смертельну загрозу. Взагалі,

існує два погляди на рекламу: перший стверджує, що реклама руйнує мову, змінює світогляд, робить людей не бажаючими мислити; другий же, навпаки, називає рекламу дзеркалом, через які мова розвивається.

На думку автора «Рекламного менеджменту», той, хто виробляє рекламу, повинен перш за все замислюватися над тим, як вона сприйматиметься та яку може викликати реакцію. Якість рекламної кампанії він пов'язує з якістю представленої реклами, тобто якщо реклама має суттєві помилки, то, напевне, сам товар також не відрізняється досконалістю, адже виробник гарного продукту неодмінно потурбується про те, щоб він був представлений

належним чином.

Книга насичена значною кількістю вдалих та невдалих прикладів із практики подання рекламних звернень та проведення рекламних кампаній в Україні та за її межами. Тут запропоновані комплексні запитання, тестових завдань, тематика курсових робіт, що пройшли апробацію у вищих навчальних закладах України. Подаються поради, що стосуються нових підходів до реклами.

«Рекламний менеджмент» затверджено Міністерством освіти і науки України як підручник, що розрахований на студентів спеціальності «Маркетинг», які навчаються за програмою магістрів та спеціалістів, слухачів ФПФ, фахівців з рекламної діяльності, бізнесменів, стане він у пригоді й викладачам, аспірантам та фахівцям промислових підприємств, фірм та установ, а також усім, хто бажає самостійно опанувати основи рекламного менеджменту.

Марина КРИВШЕНКО,
Ольга НАЗАРЕНКО,
група ЖТ-61.

■ ЧУДОВА НАГОДА

ГОСТІ З РОСІЇ

Наприкінці жовтня до СумДУ завітали представники студентських товариств із Курська, щоб взяти участь у конференції, на якій було розглянуто багато актуальних питань та ухвалено спільний проект.

ують з космічними станціями Екватора, Перу, Венесуели. Узимку скафандр із ввімкненою радіопаратурою запускають вантажним кораблем на орбіту й виштовхують у відкритий космос, щоб зробити певні дослідження.

Володимир Журавльов – голова студентського наукового товариства в Курському державному технічному університеті розповів про багатопланову діяльність їх студентів. Там працюють молодіжні організації, наукові спілки, близько 30 секцій різних напрямків як технічних, так і гуманітарних. Волонтерство розвинуте на міському рівні, студенти всіх вузів можуть залучитися до загальної федеральної програми: допомога пенсіонерам, малозабезпеченим сім'ям, підтримка храмів. Реалізуються студентами деякі проекти і в організації «Молода гвардія Росії».

Неабиякі досягнення має «Рада молодих науковців». Студенти, які до неї входять, беруть участь у конкурсах, виїжджають на наукові конференції до Китаю, Іспанії, Німеччини, США, влаштовують заходи для вундеркіндрів. Крім того, мають переваги під час вступу до аспірантури чи іншого вузу. Там, як і в СумДУ, діє проект «Студент-куратор».

Заступник голови наукового товариства Євгеній Бобков розповів про плани на грудень-січень. Студенти розробили моделі власних «спутників». Зараз вони співпрацю-

Багато цікавого для студентського ректорату СумДУ розповіла голова міжнародної студентської асоціації – Ольга Апайкова. Виявляється, про тренінгові школи, поширені в Сумах, активісти з Курська знають мало. Спілкуючись, домовилися провести міжнародну «Школу лідерства» й поділитися знаннями. Інформаційний сектор намагається зробити університетське телебачення, випускає газету «Імпульс», організовує роботу на сайті. В Курському політесі достатньо і спортивних секцій: школа дзюдо, легка атлетика, кік-боксинг та інші.

Володимир Журавльов закінчив конференцію пропозицією: «Нам було б цікаво й надалі співпрацювати з молодими науковцями, волонтерами, активістами СумДУ. Ми хотіли створити молодіжний регіон «Ярославна» для двох університетів – представників Росії та України. Студенти можуть обмінюватися досвідом, проводити міжнародні конференції, тренінги для лідерів. У грудні запрошуємо вас для підписання договору й знайомства з Курською землею».

Яна ОПАРІЙ,
група ЖТ-81.

Між студентами-юристами СНАУ та СумДУ пройшов «Турнір правознавців», організований фахівцем з позанавчальної діяльності Г. М. Костіною та старшим викладачем кафедри права СумДУ Ю. П. Сінченко.

Наші правознавці найкращі

Студенти демонстрували знання з юриспруденції в конкурсах «розминка» (відповідали на запитання журі, що стосувалися цивільно-правового та кримінального кодексу), «опис злочинця» (якомога детальніше змалювали зовнішність уявного злодія) «візитна картка» та «адвокат проти прокурора» (показували акторські здібності та вміння перекикувати опонента). Після проведення основних змагань суддям знадобився час для того, щоб визначити переможця, тому журі провело бліц-опитування серед глядачів, що не зайняло багато часу, бо присутні самі були студентами-юристами і тому швидко впоралися із завданнями. Врешті-решт, оголосили про перемогу команди СумДУ й роздали переможцям (непереможцям також) солодощі, а капітану команди-переможця – Людмилі Стеценко – почесну грамоту.

Богдан ВАСИЛЕГА,
студент машколеджу.

■ ДИСКУСІЙНИЙ КЛУБ

ДЕБАТИ
«МОВОЮ ДУШІ»

Хвилюються, збираються з силами й таки відповідають – не завжди вдало й впевнено. Але гра триває. Хай навіть глядачі тихо, як вода, «витікають» з аудиторії, головне – учасники в загалі!

До нас із Курського державного технічного університету вперше приїхав дебатний клуб. «Навіть важко сказати, хто став ініціатором. Ще з 2006 р. спілкуються наші відділи міжнародних зв'язків, студентські організації, а тепер ось і дебатники. Їздимо один до одного в гості як додому», – говорить начальник відділу міжнародних зв'язків СумДУ Костянтин Кириченко.

Словесний поєдинок на тему трудової міграції. Студентів ділять на команди за статтю. Якби авторка цих рядків була трохи злішою, обов'язково б уїлася, що порушили гендерну рівність. Але чудова гра задобрює.

За кафедрою змінюють одне одного представники «Влади» й «Опозиції» (потім команди поміняються ро-

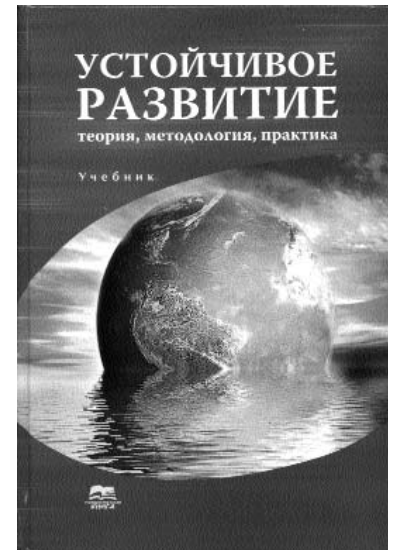
Це не просто книжка

Ви знаєте, скільки гектарів земної поверхні потрібно, щоб задовольнити ваші «насущні потреби»? Виявляється, навіть якщо відкинути щоденний душ, особистий повнопривідний автомобіль і перельоти літаком, цифра сягне приблизно 5-7 гектарів! І це тільки для однієї людини. А для родини? А скільки простору потрібно, щоб обслуговувати потреби мегаполіса?

Це лише один із прикладів, як автори підручника «Устойчивое развитие: теория, методология, практика» (Суми, «Університетська книга», 2009) спонукають кожного задуматися над власним «скромним» внеском у цивілізаційні екологічні проблеми. Точніше, не кожного, а учнів 5-9 класів. Для інших вікових груп методи відрізняються: дошкільнятам пропонують екскурсії до лісу й виставу «Куди дівається опале листя?»; десятикласникам підійдуть рольові ігри, у яких треба розрахувати критерії стійкого розвитку населеного пункту, відчути себе екологом чи відомим політиком; осіб доросліше можна виховувати за допомогою тематичних тренінгів чи ситуаційних задач.

Поняття стійкого розвитку з великими труднощами входить у суспільну свідомість. Але науковий редактор згаданого підручника професор, завідувач кафедри СумДУ Леонід Мельник відзначає: «Ще складніше зробити хоч би маленькі кроки в оволодіння навичками й вміннями реалізації ідей стійкого розвитку, тобто в мистецтві господарювати, виробляти, організувати побут, формувати стиль споживання. Щоб навчитися не тільки знати, але й уміти... Не тільки знати, що таке стійкий розвиток, але й уміти його забезпечити своєю працею й просто щоденним життям. Настав час перейти від пошуків відповіді на запитання «ЩО (це)?» до вирішення питання «ЩО РОБИТИ?»».

Підручник з грифом МОН – це і є спроба розібратися, що робити, аби забезпечити не тільки сьогоденні потреби, а й не поставити під загрозу життя майбутніх поколінь. Над розв'язанням глобальних проблем стійкого розвитку працював величезний авторський колектив – викладачі та вчені з 19 країн (понад 70 осіб) – від Австралії й Нової Зеландії через Китай і Росію аж до Канади й Сполучених Штатів. Ініціатива проекту публікації належить ученим Інституту економіки розвитку МОН і НАН України в

СумДУ та Сумському центру економічних досліджень. Кожен з авторів поділився своїм досвідом, а головне – засвідчив, що люди в різних куточках земної кулі поділяють тривогу за долю цивілізації, прагнуть донести до підрастаючого покоління навички й уміння подолання проблем.

Підручник, окрім питань теорії, розглядає питання методології та практичної роботи (акцент – на дві останні сфери). Охоплює весь інтервал освітніх процесів – від дошкільної до післядипломної освіти й призначений не лише для тих, хто навчається, а й тих, хто навчає. Залучення до підготовки видання поруч із відомими вченими молодих науковців (студентів, аспірантів, молодих викладачів) значною мірою дозволило поглянути на проблеми очима тих, кому підручник адресований.

Це не просто книжка для студентів-екологів чи економістів. Її головна мета – навчити якнайширше коло читачів розуміти, що проблеми стійкого розвитку (а отже, і майбутнього цілих поколінь) – це проблеми не зовнішнього для людини технократичного середовища, а внутрішнього, особистісного, проблеми совісті й моральності.

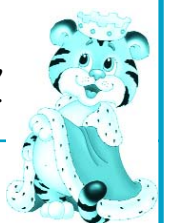
Олена ЄВТУШЕНКО,
група ЖТ-72.

лями). І от уява переносить цю ситуацію в сесійну залу справжньої ВР. Тільки цього разу тут говорять цивілізовано й толерантно. Проскакують, звичайно, такі ж абсурдні розумування, але то зрідка. Тішить, що студенти затирили й твердо промовляють: «Від проблем не треба позбавлятися – їх треба вирішувати». Якщо ці ентузіасти невдовзі стануть управлінцями й не відмовляться від сказаного, можна спати спокійно.

Поки ми носилися в уяві маршрутом «Суми-Київ-Суми», експертна комісія почала підсумовувати гру: «Часто думки Опозиції та Влади оберталися в різних площинах», «Не завжди були чіткими позиції команд», «Звели обговорення проблеми до соціальних факторів замість економічних, а ще надто велику увагу приділили «відпливу мізків» та перенесенню хвороб емігрантами», «Не розділяли аналіз і аргументацію». Але така вже місія в експертів – прискіпуватися до всього.

Головне, що спілкування відбулося. Причому веселе й неформальне, як і висловив побажання на початку зустрічі начальник управління міжнародних зв'язків і маркетингу Курського університету Євген Зубарьов. «Треба вміти спілкуватися мовою душі», – сказав він. От студенти двох країн і вчилися цього.

Юлія МИКУЛА,
група ЖТ-72.

■ «ЗОЛОТОЙ ІНТЕГРАЛ»

СВЯЗАНЫ ОДНОЮ ЦЕЛЮ

Эстафету передали экономам. И тут началось такое – люди, лежащие на полу, пытались пробиться сквозь клубы дыма и вырваться из огненных котлов ада. Столь мистическое начало наложило отпечаток на все дальнейшее выступление. Военная тематика соединила все номера. И танцы девчонок в гимнастерках, и народные казачьи песни, и даже сами декорации явно о том свидетельствовали. А при исполнении «Молдаванки» не удержались и зрители. Многие подпевали, а некоторые пытались даже потанцевать на сиденьях. «Режиссура экономафака просто-таки выбила из колеи», – признавались потом остальные участники.

Разрядить военную обстановку предстояло команде Медицинского института. Медики почему-то решили обратиться к мифологии и пригласили всех на свой Олимп. Зевс и Гера спустились к нам, землянам, чтобы найти... любовь! Путешествуя, они забрели в Грецию, и мы вживую увидели народный греческий танец. Побывали и на украинском «Сватанье в Гарбузовке». Бросилось в глаза и вызвало удивление отсутствие в команде иностранцев, ведь раньше среди участников были представители других стран. Видимо, решили обойтись национальными силами.

Встречайте – ТеСЭТ.
Танцуют только девочки

рень, ностальгируя о недавно прожитых школьных годах. По реакции зала можно было определить, что каждый из присутствовав-

С чего начинается учебный год студентов? С лекций, практических, контрольных? Все почему-то думают именно так. На самом деле эти стереотипы «политеховцы» давно сломали. В их большой университетской семье для многих «первокашек» началом истинной студенческой жизни является участие в конкурсе-традиции «Золотой интеграл».

Несмотря на холод, ситуацию в стране и многочисленные глобальные катастрофы, студенты тщательно готовились к знаменитому шоу. Только на этот раз подготовка велась почти незаметно. Многие из старшекурсников признаются, что даже и не знали, когда будет Интеграл. В прошлые годы участники проводили весь день на репетициях в холле университета, а теперь – неизвестно где.

И вот первый день, торжественное открытие золотоинтегральных «состязаний». Одна за другой звучали реплики ведущих, но зал, казалось, почти не обращал на них внимания, с нетерпением ожидая появления первых участников – факультет ЭлИТ. Наверное, название дало им право стартовать. Студенты, преподаватели и просто гости вуза мгновенно перенесли в известный фильм «Миллион лет до нашей эры». Сюжет выступления тесно переплелся с киномотивами. Со сцены доносилось немало шуток-пародий. А еще, не будем говорить о правдивости теории Дарвина, присутствующие увидели фрагмент из жизни первобытной семьи. Прямо ахнули и болельщики, и жюри (как потом признались), когда прозвучала финальная песня «элитовцев», ко-

Украинское «Сватанье в Гарбузовке» от медиков

Поскольку одного дня «интегральным боям», как всегда, не хватило, понадобился еще один, второй, когда окончательно должно решиться, кто же победит.

Один из элементов «гуманитарного» размышления о счастье

ЭлИТовское соло

Военная тематика ФЕМовцев

торую по праву можно назвать вторым гимном СумГУ или прощанием с физтехом и мехматом:

...Скованы одной цепью,
Связаны одной целью.

Поразмышлять о счастье призывали гуманитарии. Например: «Счастье – когда ты второй ребенок в семье, и тебе достаются все наряды старшего...» Пожалуй, многие в душе согласились. Монолог о счастье произнес па-

ших при этом вспомнил себя утром при попытке «разодрать» глаза, надеть брюки или еще что-то, и с трудом шагать на занятия. Гуманитарии всегда отличались постановкой пантомимы. Никому, кроме них, не удалось

сделать этот номер забавнее. И в очередной раз показали они высший класс, изображая пару «счастливы вместе». Еще зрителям помогли окунуться в детство и побросать друг в друга воздушными шариками, которые якобы по щучьему велению посыпались на них прямо с неба, то бишь с потолка.

Финишировали студенты ТеСЭТ, раньше просто – инженеры. Музыка наполнила сердца, и двое влюбленных соединились в головокружительном вальсе. Потом почему-то заговорили о теще, которую с грифом «опасно» бандеролью отправили домой. Видимо, это болезненная тема для мужского большинства факультета. Как ни крути, а знакомства с мамой невесты не избежать. Это – приговор. Ну и самая конфетка выступления – грузинский национальный танец. Да, такого еще не видели. В обществе укрепилось мнение, что танцуют только девочки. Ничего подобного – эти грузинские мачо так отбивали каблуками, что прекрасная половина зала до краев наполнилась восторгом.

Словом, зрители получили массу позитивных эмоций, выступающие всех факультетов – возможность проявить себя. Осталось немного, но существенное – определить победителя. Просмотрев в перерыве художественную самодеятельность старшекурсников, участники и зрители дождались-таки «приговора» жюри, которое призналось: «Оценивать было достаточно сложно, ведь все ребята просто молодцы!» Но все же... обладателем кубка «Золотой интеграл 2009» стал... ТеСЭТ (в недавнем прошлом – инженерный факультет). Хотя, по большому счету, все ребята достойны этой награды. А значит, первый свой

экзамен все первокурсники сдали на «отлично». Остается пожелать им так же красиво закрыть первую сессию!

Наталья БУРЛАКУ,
группа ЖТ–52.

VII ОБЛАСНИЙ ТУРНІР ЮНИХ ЖУРНАЛІСТІВ

Обласний турнір юних журналістів ім. Геннадія Петрова (що традиційно проходить на базі Сумської гімназії № 1) розпочався оптимістично і з гумором. Подяки, привітання та різноманітні побажання прозвучали з уст членів оргкомітету. Теплі слова на адресу учасників сказали й члени журі. Звичайно ж, не обійшлося і без «берегинь» турніру – Алли Олексіївни Федорини та Катерини Іванівни Бондаревої, які назвали свій тандем «двоголовим змієм». Турнір народився завдяки їм, кожного року збираючи школярів з усієї області.

На жаль, особисто мені взяти участь в іграх не довелося – із посади капітана минулорічної команди «Еспада» мене понизили до «капітана команди підтримки»... Нічого не вдієш – я вже студентка першого курсу, а турнір призначений для школярів, які прагнуть поринути у світ журналістики, розгледіти цю професію зсередини, розібратися із деякими фаховими запитаннями, поспілкуватися з «однотумцями», вислухати поради й побажання від старших колег.

До речі, про високий рівень турніру свідчить склад журі. Оцінювали підготовку й відповіді тьючівів провідні журналісти нашого міста й області, викладачі та найкращі студенти кафедри філології та журналістики СумДУ.

На турнір завітало 6 команд: «Сенсація» (м. Ромни), «Stori mix» (с. Слоут, Глухівський р-н), «Грано-

Після знайомства з командами почався святковий концерт, підготовлений учнями гімназії. Самба, ча-ча-ча, пісні про Україну... Але ж усе має властивість закінчуватися. Тому юні журналісти, набравшись відваги (а журі – об'єктивності), розпочали триденну боротьбу.

І ось – фінальна гра. Напружена. Говорили про хабарництво й журналістів, про етику й політиків, багато іншого. Перемогла, як завжди дружба, хоча офіційно число «7» стало щасливим для сумської команди «Nota bene». Усі учасники були нагороджені грамотами, дипломами

та цінними подарунками. Керівники команд також не залишилися з порожніми руками – їм вручили пам'ятні подарунки від організаторів турніру. До речі, кафедра журналістики та філології нашого університету зробила цінний та корисний подарунок команді з району «Stori mix» – комплект книжок із журналістики, бо саме для них проблема з такою літературою є дуже складною.

**Світлана ХАЛИМОНЕНКО,
Тетяна ТВЕРДОХЛІБ,
група ЖТ–61.**

переч попереднім планам чи настановам батьків...

Боротьба за перше місце у фіналі була вкрай запеклою. Із невеликим відривом у балах перше місце посіла «Nota Bene», друге – «Еспада», а почесне третє – «Гранослови». Після оголошення результатів відбулося урочисте закриття турніру, нагородження переможців, керівників команд. Цікаво, що окрім прізв'язку кожному учаснику було присвоєно особисту відзнаку, підкреслено певну індивідуальну рису, яку йому вдалося проявити під час ігор. Наймолодші тьючівці отримали титул «Надія журналістики» – мабуть, найпочесніший із усіх можливих... Однак, за великим рахунком, усі учасники турніру – надія сучасної журналістики, адже вони в такому юному віці вже проявляють неабиякі знання, володіють теоретичними й практичними навичками професії, цікавляться всіма подіями, що відбуваються навкруги. Можу засвідчити, що турнір, як і завжди, пройшов на максимально високому рівні.

**Ніна КОЛОМІЄЦЬ,
група ЖТ–92.**

МАТЕРІАЛИ ШКОЛЯРІВ

РУШНИКИ, МОВ ТІ ЖАР-ПТИЦІ...

Цвітуть яблуні, немов утворюються білі пухнасті острівці серед одноманітного сірого моря гілля. Їх білий, рожевий і зелений кольори розбавляються червоними барвами тюльпанів. Здається, на дерева опустилися білосніжні ароматні хмари. Лілові бузки чарують свіжими пахощами...

У бабусі – свято. Лець не все село зійшлося глянути на рукотворне диво. Невже власноруч?! Рушники, серветки, наволочки, обруси... Барвами веселки зацвіла ошатна світлиця. Скільки тут і сонця, і тепла! Вишивані рушники – мов ті жар-птиці.

Засліплюють очі золотаві, жовто-блакитні дрібні хрестики. Гладко лягають ниточки – червоні та чорні.

ХМЕЛІВСЬКА КРИНИЦЯ

На Роменщині криницями нікого не здивуєш. Багатий наш край життєдайними джерелами. А ось живописних, з любов'ю обладнаних, не так і багато. Весною біля Омелькового ставу паслися корови й гелотілі гуси, а тепер залюбки відпочивають хмелівці й гості села.

Тож і вирушили туди на уроці образотворчого мистецтва, на пленер. Майстерності найкраще вчиться у природі! Та навіть не думали, скільки вражень отримаємо.

Від школи до криниці рукою подати. Здалеку побачили казкове місце й зупинилися в захваті. Та й було чого! Тільки й чулось: «Яка господиня!» – про жіночу фігуру в українському вбранні. «А глечики!» – різні за розміром і формою висять на тині... Підійшли ближче. На рушнику в жіночки напис: «Ласкаво просимо до криниці напитися смачної водиці!» Смакуємо, хвалимо. Біля криниці – ікони Ісуса Христа й Божої Матері. На Івана Купала священик Василь Михайлович освятив криницю. Оксана Хоменко (вона у класі найкраще знає «Отче наш») прочитала молитву.

Вгамували спрагу – час і за роботу. Кожен обрав собі затишне містечко: хто на лавочці, хто за столом. А Саша Сачава присів на пагорбі. Це важливо: обрати правильний ракурс. Найкращі у класі художники, брати Жмуди – Роман і Руслан – почали писати сюжетну композицію, Тетяна Дараган – глечики на тині, а Вадим Кас'ян – україночку.

Хто зробив такий подарунок односельцям? «Шестикласник Антон Рибалко фарбував лавочки», – ска-

Хрестик до хрестика, ниточка до ниточки. Голка заворожено мережить полотно. Щасливо посміхаються вуста, радісно сповнюється серце.

Бабуся творить красу. В її роботах – тепло, ніжність, невідробна щирість. На вишитих картинах квітнуть півонії, волошки, лісові лілії, усміхаються червоні маки...

Як гарно опанували й онуки техніку вишивання. Оксана, Оріся, Наталочка, затамувавши подих, творять диво. І пісень співають. Бабуся навчила. Тоненько виводить: «Ой, при лужку, при лужку...» Підхоплюють і дівчатка.

Цвіте бабусина душа. Стільки радості на білому мережаному полотні! Біля чистих джерел тамуємо спрагу, набуваємо щедрості.

**Вікторія РУХЛЯДА,
десятикласниця Слоутського
навчально-виховного комплексу
(Глухівський район).**

ЗАПАЛИ СВІЧКУ

Голоси наших пращурів линуть крізь століття, не дають нам забути хто ми і звідки. Вони – це наш зв'язок з минулим, історією народу України. Маємо пам'ятати все: радість, горе, страждання, доброту. Маємо пам'ятати, щоб не повторювати помилки, шанувати тих, хто був до нас.

28 листопада о 16.00 перед головним корпусом нашого університету в холодній п'ятій відбився контур України. Близько трьохсот свічок засяяли в знак того, що ми пам'ятаємо про чисті душі, що покинули цей світ у страшних муках голодних 1922, 1932-33, 1947 років. Ми розділили той біль, щоб не дати трагедії повторитися.

**Антон КОЗИНЦЕВ,
група ЖТ-61.**

■ ПУТЕВІЕ ЗАМЕТКИ

NETCRACKER –
НЕ ТОЛЬКО РАБОТА

Честно признаться, я очень долго ждала такой возможности. И вот свершилось: для проведения приемно-сдаточных испытаний системы еду в Куала-Лумпур – столицу далекой Малайзии. Это поистине удивительный город, сочетающий ультрасовременные и провинциальные черты. Там соседствуют небоскребы и старые малайские домики, а прекрасные орхидеи растут прямо на улицах. Первое ощущение – невероятно жарко и влажно. Экваториальный климат. Но скоро я привыкла и начала отличать «прохладные» дни от обычных и особенно жарких.

Исторически так сложилось, что работа на территории заказчика требует большей отдачи ввиду специфичности и широкого спектра задач. Благодаря предоставленной компанией возможности посещать индивидуальные занятия по английскому языку, я смогла по приезду в Малайзию быстро преодолеть языковой барьер. Несмотря на предельную рабочую нагрузку, удалось познакомиться с этой прекрасной страной, получить массу впечатлений и положительных эмоций.

Визитной карточкой Куала-Лумпура являются знаменитые башни-близнецы PETRONAS Twin Towers. Эти 88-этажные

небоскребы высотой 452 м являются одними из самых высоких в мире. Соединенные между собой мостом, они возвышаются в центре города и визуально напоминают два кукурузных початка. Петронас отличаются не только колоссальными размерами, но и сложностью конструкции. Посещение башен для туристов совершенно бесплатное, но в день выдают не более 1000 билетов. Экскурсия предусматривает просмотр трехмерного видеоролика о башнях, подъем на 41-й этаж здания, созерцание панорамы столицы с перехода между башнями, спуск по подземному туннелю к аквариуму, где представлены многочисленные морские обитатели.

В первые же выходные коллеги пригласили принять участие в рафтинге, то есть спуске на специальной лодке по стремительной горной реке с про-

Не секрет, что компания NetCracker предоставляет своим сотрудникам возможность заграничных командировок для поездок на площадки заказчиков. В таких поездках они не только приобретают бесценный опыт, но и получают возможность повидать мир.

несомненно, самым ярким воспоминанием осталась прогулка по реке и каналу на маленькой, но быстрой «длиннохвостой» лодке. Проплывая мимо двор-

хождением разнообразных естественных порогов, сливов и прочих препятствий. Он издавна пользуется популярностью среди любителей экстремальных развлечений. С трудом, но осталась живой. Более того, после максимальных доз адреналина стала немного храбрее и увереннее в себе.

Несмотря на очень богатый выбор достопримечательностей, больше всего ожидала встречи с океаном. И не ошиблась. К сожалению, размеры газетного материала довольно ограничены и вряд ли смогут вместить даже малой толики полученных тогда впечатлений.

Посчастливилось мне побывать и в Бангкоке, столице экзотической страны Таиланд. За два дня успела посетить Храм Золотого Будды, где находится статуя Будды из чистого золота весом 5,5 тонны; большой храмовый комплекс Ват По с гигантской статуей лежащего Будды; Большой Королевский

Дворец с прекрасными парками и зданиями в тайском стиле; Храм Изумрудного Будды. А еще – увидела сказочные цветы, отведала блюда знаменитой тайской кухни, познакомилась с доброжелательными и веселыми местными жителями. Не зря Таиланд называют «страной тысячи улыбок».

Река Чао Прайя рассекает город пополам и разветвляется на множество каналов и мелких речушек. Поэтому Бангкок часто называют второй «Венецией», где часть городского населения живет на каналах и передвигается по ним на катерах или лодках. Для меня, как любителя водных приключений,

цтов и хижин, базаров и храмов мы словно совершили путешествие во времени...

Несмотря на глобальный экономический кризис, компания NetCracker продолжает успешно работать и развиваться. На сегодняшний день мы ищем молодых талантливых людей, которые стремятся к получению знаний и освоению новых профессий. Именно с этой целью проводим курсы по подготовке специалистов в области Quality Assurance. Занятия – в учебно-консультационном центре компании NetCracker (корпус Ц, аудитория Ц 122). Сейчас уже заканчиваются курсы, начавшиеся в октябре, но в феврале – следующие. В перспективе планируем организовать для удобства и рабочие места в УКЦ, где студенты смогут работать, не покидая стен университета. Для ребят, которые уже сегодня готовы совмещать работу у нас с учебной, открыты вакансии QA Engineers. Для них

мы рассматриваем возможности как полного трудоустройства, так и частичной занятости. Хотим развивать наш офис и открывать новые возможности для студентов, готовых влиться в наш дружный коллектив. И поверьте, скучать с нами не придется, ведь мы умеем не только активно работать, но и не менее активно отдыхать.

Ваши резюме присылайте в отдел HR:
Bezvin@NetCracker.com
Krishtop@NetCracker.com

Наталья ШКОЛЕНКО,
начальник отдела контроля качества (Regional QA Manager),
выпускница СумГУ.

■ СВІТ ЗАХОПЛЕНЬ

ШЛЯХ
ВОЇНА

Минулого року я потрапила на заняття до сенсея Анатолія Лозового, який у нашому університеті працює тренером з карате-до, і відкрила для себе захоплюючий світ східного бойового мистецтва...

Витоки карате налічують більш ніж тисячолітню історію. Коли Бодхидхарма (засновник буддизму) прибув до монастиря Шао-Лін, то проводив дуже жорсткі тренування, навчаючи своїх учнів терпіння й фізичної сили. Так почалося мистецтво боротьби Шаоліня. Продовжуючи свій розвиток на Окінаві (найближчий до Китаю острів японського архіпелагу), воно злилося з місцевими прийомами боротьби й отримало назву карате, що

дослівно означає «китайська рука». Творець сучасного карате Фунакоші Гічін змінив суть цього терміна: рука із «китайської» стала «порожньою», а також увів сучасне написання назви: «карате-до», тобто «шлях порожньої руки». Це символ не тільки відсутності зброї, а й чистоти намірів. Ієрогліф «до» означає, що кожний карате-ка (людина, яка займається карате) стає на довгий шлях формування себе як особистості.

Важливими складовими карате є його філософія й традиції. Їх специфіка полягає у відповідній ієрархії та стосунках між членами додзьо (місце для занять карате). Вони дещо нагадують стосунки у військовому підрозділі: молодші учні («кохай») слухаються старших («семпай»), і всі беззаперечно підпорядковуються волі сенсея (учитель карате). Такі на перший погляд жорсткі правила побудовані на взаємній повазі й необхідні для підтримання робочої атмосфери в додзьо.

Це – справедливий і дуже гуманний спорт. Чітко регламентовані правила та обмеження (наприклад, не можна бити в голову, ший, пах) роблять його безпечним. До речі, у нас займається багато дівчат. Це не тільки чудовий спосіб підтримувати тіло в тонусі, а й корисне розумове напруження. Адже в карате дуже різноманітна техніка, та ще й японською мовою... Спробуй запам'ятай!

Анатолій Леонідович навчає нас стилю Госоку Рю, що створений у кінці минулого століття легендарним японським майстром Такаюкі Куботою. У перекладі «го» означає «твердість, сила», «соку» – «швидкість», а «рю» має подвійне значення – «м'якість, текучість» або «шко-

Серед багатьох проблем, якими переймається сучасна молодь, не останнє місце займає вільний час, точніше його проведення. Його величність Internet, без якого, здається, вже не уявляється свого життя підлітки, займає багато дорожнього часу, проте не особливо сприяє розвитку юних. А як же старий добрий спорт? Хіба струнке, підтягнуте тіло не є мрією багатьох молодих людей, які замість того, щоб боротися із зайвими сантиметрами, не втомлюються витратити над клавішами ноутбуків безцінні хвилини своєї молодості?

ла, напрямок». Госоку Рю – жорстка та швидка школа карате. Назва повністю відображає характер техніки стилю: швидкі, спритні, легкі й одночасно наповнені силою рухи в захисті та блискавичні, руйнівні атаки.

Програма підготовки складається із трьох важливих складових: кіхон (базова техніка), ката (традиційні технічні комплекси) і куміте (поєдинки). Завдяки такій різноманітності кожна людина може знайти щось для себе.

Бойові мистецтва покликані в першу чергу захищати життя людини. Це стало основним стимулом і для мене. Обрала карате серед багатьох інших спортивних секцій, бо це – багатогранне бойове мистецтво, складне й водночас просте, з досить цікавою філософією та етикетом (рей-гі). Воно не має обмежень у віці й дарує тілесне та душевне здоров'я всім своїм послідовникам...

Карате – не просто модне заняття, а життєва позиція, стиль поведінки. Молоді хлопці та дівчата із захопленням вивчають стародавнє мистецтво Сходу. Як і я, вони ступили на довгий, важкий, але безкінечно благородний Шлях воїна...

Тетяна БОБРОВИЦЬКА,
група ЖТ–72.

■ СТРІЛЯЛИ

У НОВИЙ РІК – ЗА ПЕРЕМОГАМИ!

Щойно проведений кубок України зі стрільби з лука у приміщеннях, який відбувся у Львові, одночасно і порадував, і засмутив тренерів команди СумДУ. Доброю стала звістка про поповнення у лавах почесних майстрів спорту – сьомим цьогорічним став Євген Мартиненко.

Наші спортсмени хоч і не стали переможцями, але й без досягнень не повернулись. Одним із них є 3-тє місце, здобуте Анною Савченко у складі спортивної спілки «Спартак». Не призове, але також гідне місце виборів Малушин Олександр. У

складі збірної спілки «Динамо» трішки не дотягнув до бронзи, як і в особистій першості.

Тільки-но повернувшись додому, стрільці вже готуються до нових, дуже важливих змагань – чемпіонату України у приміщеннях (2-6 лютого), на якому будуть розіграні

путівки на чемпіонат Європи, що відбудеться 12-15 березня в Хорватії. Тож побажаємо їм тільки перемог у новому році!

Ксенія ОХВАТ,
група ЖТ-91.

■ ГРАЛИ В ШАХИ

КОМПОЗИТОРИ БУВАЮТЬ НЕ ЛИШЕ В МУЗИЦІ

В інформаційно-бібліотечному комплексі Сумського державного університету проведено перший шаховий меморіал, присвячений 90-й річниці від дня народження відомого шахового композитора й журналіста Лева Мойсейовича Капусти.

Дійство ініціював син гросмейстера Віктор (у минулому редактор обласної молодіжної газети «Червоний промінь») з допомогою Федерації шахів Сумської області й редакції газети «Сумщина».

До Сум з'їхалися шахові композитори з Полтави, Харкова, Києва. Більшість гостей – члени національної збірної України з розв'язування шахових композицій. Три години учасники змагалися в умінні знаходити ходи в пропорованих задачах.

Переміг полтавський гросмейстер Валерій Копил. Другим став майстер спорту харків'янин Анатолій Хандурін, а третім – кандидат у майстри спорту сумчанин Володимир Федченко.

Один день учасники присвятили шаховим читанням. Промовці – президент національної комісії з шахової композиції, заслужений майстер спорту Євген Рейцен, гросмейстер

Віктор Капуста, чемпіон і двічі віце-чемпіон світу Андрій Фролкін та інші – обговорювали гру Лева Капусти, сьогорішню шахову композицію, власний досвід.

Перший меморіал пам'яті шахіста-журналіста – вже історія. Почесний голова Федерації шахів Сумської області Микола Тимошенко пообіцяв подальші зустрічі.

Олія МИКУЛА,
група ЖТ-72.

■ ЛІКУЄМОСЯ

ЯК УБЕРЕГТИСЯ ВІД ГРИПУ

Перша хвиля епідемії цієї підступної хвороби начебто позаду, але ж можливі і друга, і третя. До того ж, як свідчить статистика, кожна доросла людина протягом року хворіє на ГРВІ двічі, школярі – тричі, а діти дошкільного віку – до 7 разів. Тому, безсумнівно, поради фахівця не будуть зайвими. Отже...

Грип належить до некерованих інфекцій. Труднощі у боротьбі з цією недугою пов'язані з високою мінливістю вірусу, дуже легким механізмом передачі збудника – повітряно-краплинним і високою сприйнятливостю до грипу населення. Щорічно холодної пори відмічається сезонний підйом захворюваності на грип. Кожен 2-3 роки виникають епідемії грипу, а кожні 30-40 років – пандемії, коли на грип хворіє населення в різних регіонах світу. Остання пандемія грипу трапилася в 70-х роках минулого століття.

У березні 2009 року розпочалася нова пандемія грипу в Мексиці, що поширилася на різні країни. Викликаний він вірусом грипу А (H1N1) і називається мексиканським, каліфорнійським або свинячим. У жовтні спалах цієї хвороби зареєстрований у Західній Україні, а потім і в інших регіонах.

Людина, хвора на грип, є небезпечною для оточуючих. Під час розмови, кашлю, чхання хворий виділяє в навколишнє середовище велику кількість вірусу з крапельками слизу. Максимальне зараження спостерігається в перші два дні хвороби.

Для грипу характерний раптовий початок. Температура тіла протягом кількох годин підвищується до 39-40 °С. Хворого турбує сильний головний біль, особливо в надбрівних, навколоорбітальних і скроневих ділянках. Характерна світлобоязнь, болі в очних яблуках, які посилюються під час їх рухів, м'язові болі, розбитість, пітливість. Зовнішній вигляд хворого нагадує вигляд заплаканої дитини: набряк та почервоніння обличчя, блискучі, дещо червоні очі. На другий день з'являються сухість у носі, невеличкі виділення з носових ходів, подряпування в горлі, кашель. При неускладненому грипі підвищена температура тіла зберігається не більше 3-5 днів. Грип не є тяжкою хворобою, але небезпечний ускладненнями. Найбільш частим ускладненням є пневмонія – запалення легенів. Особливо небезпечні пневмонії, що викликані вірусом грипу А (H1N1). Для них характерний дуже тяжкий перебіг з високою температурою, задишкою, кашлем із виділенням пінистого мокротиння з домішками крові. Вони часто бувають у молодих осіб і нерідко стають причиною смерті хворих.

Під час епідемії грипу дуже важливо своєчасно розпізнати хворобу, аби запобігти можливим ускладненням. При появі перших її ознак необхідно одразу звернутися за медичною допомогою. Ні в якому разі не займатися самолікуванням. При грипі не слід вживати жарознижувальні препарати, особливо ті, що містять парацетамол. Підвищена температура є захисною реакцією організму, яка перешкоджає репродукції вірусу. Не треба приймати антибіотики та інші антибак-

теріальні препарати, оскільки вірус не чутливий до них.

Ізоляція й лікування хворого, специфічна й неспецифічна профілактика – це ті заходи, які необхідно проводити під час спалаху грипу. У період епідемії або сезонного зростання захворюваності з метою захисту організму від інфікування рекомендуються препарати, які підвищують несприйнятливостю організму до вірусу. Багато клітин людського організму продукують інтерферон – природний засіб, який знешкоджує віруси. Є цілий арсенал медичних посередників, які стимулюють продукування інтерферону, – це арбідол, амізон, аміксин ІС, дибазол, мефенамінова кислота й інші. Їх можна використовувати з профілактичною метою. Для стимуляції імунітету можна приймати настоянку елеутерококу (по 30-40 крапель 1 раз на добу), настоянку родіоли рожевої, ехінацеї, китайського лимоннику (по 10-15 крапель 2-3 рази на добу протягом 1-2 місяців). Стимулюють захисні сили організму вітаміни, особливо – С. Тому в цей період слід вживати полівітаміни – «Декамевіт», «Ундевіт», «Ревіт» тощо. Необхідно також вживати свіжі овочі, фрукти, цибулю, часник, хрін, цитрусові. Застосовують противірусні мазі: оксолінову 0,25 %, бонафтонову, «Флореналь». Мають значення загартування, дихальна гімнастика, ультрафіолетове опромінення, а також використання засобів індивідуального захисту – одноразових масок або масок з 4-6 шарів марлі, які треба працювати кожні 2 години.

Варто обмежити перебування в місцях масового скупчення людей, по можливості залишатися вдома. Не спілкуватися з особами, хворими на гострі респіраторні вірусні інфекції. Потрібно тепло вдягатися, тому що фактор переохолодження знижує захисні сили організму і, таким чином, більш сприяє інфікуванню.

При перших ознаках хвороби необхідні ліжковий режим, рясне пиття гарячих напоїв і відварів лікарських рослин (чай з малиною, калиною тощо), краще викликати лікаря додому, щоб не наражати на небезпеку себе й оточуючих здорових осіб.

В. ЗАХЛЄБАЄВА,
асистент кафедри інфекційних хвороб.

■ СУЇЦИДОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР

ЖИТИ ЧИ НЕ ЖИТИ?

Статистика свідчить, що кожного року близько мільйона осіб у світі знаходять щось «цінніше» за життя й накладають на себе руки, серед них 15 тисяч – українці. Проте реальні цифри, скоріше за все, є значно більшими, оскільки статистика враховує лише зареєстровані випадки суїциду.

На жаль, Сумщина перебуває серед областей суїцидальної активності. За даними Державного комітету статистики, показники нашого регіону становлять 37,7 самогубств на 100 тис. населення. Звичайно, такі випадки приносять багато болю і страждань близьким і рідним, але трагедія полягає ще й у тому, що причини, які спонукали до самогубства, залишаються. У групах ризику сьогодні чимало й молоді. Адаже проблеми, що виникають при зустрічі з «дорослим життям», часто здаються невіршуваними.

З метою попередження самогубств, надання необхідної психотерапевтичної допомоги населенню на базі Сумської міської клінічної лікарні № 5 у 2002 р. відкрито суїцидологічний центр для пацієнтів з депресивними та невротичними, психічними та поведінковими розладами. Потрапляють сюди й особи із суїцидальною поведінкою. За словами лікаря-психотерапевта, голови центру В. І. Бочарова, самогубці, які потрапляють до реанімаційного чи детоксикозного відділення, проходять як медикаментозне

«Хоча людському життю немає ціни, ми часто чинимо так, немов існує щось ще цінніше». Ці слова Сент-Екзюпері змушують задуматися...

лікування, так і сеанси психотерапії, гіпнозу, рефлексотерапії.

«Вершина вікової суїцидальності серед молоді, яка безпосередньо проходить у нас курс лікування, 16-19 років, – зазначає В. І. Бочаров, – а потім починають розчаровуватися в житті вже після 30 років». Особливо вразливі підлітки. Причини цього різні – образи, самотність, відчуженість, неможливість бути зрозумілим, реальна або уявна втрата батьківської любові, нерозділене кохання, ревності, розлучення батьків чи втрата одного з них, страх перед покаранням тощо. Іноді намагаються привернути увагу батьків, викликати жаль, співчуття до себе, здійснивши суїцидальну спробу. Найпоширенішим серед молоді способом суїциду є передозування медикаментами, а потім – падіння з висоти.

Кров і різноманітні збочення на екранах телевізорів, утворення субкультур та їх пропаганда формують у сучасної молоді викривлене сприйняття світу. Крім того, в час інформаційно-технічного прогресу майже кожен підліток має доступ до Інтернету, де можна вступити до суїцид-клубу. На таких сайтах ре-

комендують одне одному «кращі» способи накласти на себе руки, тут можна знайти партнера для здійснення самогубства, подаються чіткі інструкції, як швидко і безболісно скоїти суїцид. Потенційного самогубця ще й переконають у тому, що піти з життя – це надійний спосіб вирішення усіх проблем. До центру самогубці потрапляють не завжди, деякі стають пацієнтами психіатричних лікарень, а спроби деяких закінчуються летально.

18-річна Іра – колишня суїцидентка. Зараз навчається в університеті, студентка-активістка, малює, чудово співає, пише вірші. Свою спробу піти з життя мотивує перехідним віком та негариздами в родині, а зараз вона стала гордістю батьків. А от 20-річний Ігор намагався тричі вчинити самогубство: «Вперше порізав собі вени в 14 років – врятували. Ще через два роки вплив 2 упаковки пігулок – знову «не пощастило». Пізніше стрибнув із шостого поверху – відбувся двома переломами ноги та струсом мозку. А зараз думаю, якщо Бог не відпускає мене, то напевно я ще потрібен на землі». Про причини хлопеч не говорить, але тепер вважає їх дріб'язковими.

Життя – це найцінніше, що є у кожного із нас. У більшості випадків людина не хоче помирати, але не знаходить іншого способу звільнитися від проблем. Отже, перш ніж переступити поріг, за яким безодня, слід зважено подумати – й вихід з кризової ситуації обов'язково знайдеться. Варто знати ще й те, що при згаданому суїцидологічному центрі функціонують кабінет соціально-психологічної допомоги та «телефон довіри» 33-40-50. Там обов'язково доведуть, що немає проблем, які не можна вирішити, і що немає нічого ціннішого за життя.

Галина ЯЦИНА, група ЖТ-72.

ПРОПОНУЄМО ВІДПОЧИТИ В ГОРАХ

Зимові канікули – це не лише час, коли не потрібно думати про заліки, семінари та курсові роботи, а й чудова можливість активно відпочити з користю для здоров'я. Асоціація правозахисних організаторів України пропонує студентам вищих навчальних закладів відпочинок у лікувально-оздоровчому комплексі «Верховина». Неподаляк від комплексу протікає річка Чорний Черемош, а за 25 км стоїть найвища гора України – Говерла. На території комплексу є ресторан, бар, дискотека, можливий прокат лиж.

А для тих, хто хоче отримати лікувальні процедури, відкритий санаторій «Перлина Карпат», що дислокується в с. Витвиця Івано-Франківської області.

Свої послуги пропонує туристично-оздоровчий комплекс «Високі Карпати», особливість якого – гірський лікувальний клімат. Крім свіжого повітря, пропонується: кафе-бар, колиба-шашлична, танцзал, поїздки на гірськолижні траси, канатно-брусьові дороги. Адреса комплексу – Закарпатська обл., с. Ясіня.

Для всіх закладів вартість проживання у двомісних номерах становить 185 грн на добу, у трьохмісних – 165, харчування дворазове.

Щоб отримати додаткову інформацію, можна зателефонувати за номером (044) 253-43-65, 253-31-52, або звернутися до Профспілкового комітету СумДУ в Г-404.

ГМО? ГМ...

Помирати від голоду чи від їжі – такий невеселий вибір доводиться робити після ознайомлення з журналістськими проектами на тему «що ми їмо». Яскрава упаковка та вдала реклама не можуть замінювати знак якості продукту – це начебто з'ясували. Утім, навіть вичавивши із себе все терпіння й скупившись за всіма правилами (з ретельним вивченням складу кожного продукту, маркуванням, терміну придатності), ми не забезпечимося від багатозначних фраз і «недомовок» на етикетках. Виробники недооцінюють можливості спілкування зі споживачами через упаковки товарів. А ми недооцінюємо себе та свої споживачські права.

Особливо багато галасу в'ється навколо трансгенних продуктів. Одні їх називають «їжею Франкенштейна», інші запевняють, що ці продукти абсолютно не шкідливі, а навіть корисніші від натуральних, бо проходять набагато більше перевірок і тестувань у лабораторіях.

Українська асоціація клітинних біологів та біотехнологів дотримується останньої думки. Сьогодні поставила собі за мету переконати українців не боятися споживати продукти, що містять генетично модифіковані організми. Наводячи десятки аргументів «за», вона, проте, не спромоглася на жоден контраргумент. А це дуже нагадує агітацію. Тому спробуємо розібратись і в їхніх твердженнях, і в супротивних.

ЗВІДКИ КОРИННЯ?

До виведення ГМО людство привели зміна клімату (середня температура на Землі зростає щорічно на 3-4° С), збільшення кількості населення та, як наслідок, дефіцит ресурсів. Треба було думати, як боротися з голодом, що охоплює усе більші й більші території. І вихід знайшли.

Перша трансгенна рослина – помідори тривалого зберігання – з'явилася в 1994 р. Її поява започаткувала так звану «зелену революцію». Вчені виводили все нові культури, які давали підвищені врожаї, не потребували хімічної обробки, були стійкими до незвичних раніше кліматичних умов.

У 2008 р. модифікованими культурами засіяли 125 млн га у 25 країнах. У цьому ж році вперше ГМ рослини почали вирощувати африканські країни – Єгипет і Буркіна-Фасо. Лідери з вирощування біотехнологічних культур – Китай, Індія, Аргентина, Бразилія і ПАР.

Раніше сільськогосподарські культури модифікували, щоб зробити зручнішими і вигіднішими їх вирощування. Тепер будуть поліпшувати споживчі якості. Уже з'явився «золотий рис», збагачений вітаміном А, на черзі – соєва та ріпакова олії, у яких змінять співвідношення жирних кислот на користь людини.

Президент Каліфорнійської біотехнологічної компанії «Arcadia Biosciences» Ерік Рей вважає: застосування технологій призведе до величезної екологічної вигоди. Річ у тому, що азотне добриво – двигун сільськогосподарства. Але закис азоту, який виділяє ґрунт після обробки цим добривом, спричиняє парниковий ефект більше, ніж вуглекислий газ. Скорочення використання азотного добрива вдвічі за екологічною користю дорівнює звільненню від автомобілів те-

риторії США, Великобританії та Німеччини.

Крім того, у боротьбі з глобальним потеплінням вирішальним може стати використання біопалива замість нафти. Представник центру геномних досліджень при міністерстві сільськогосподарства США Крістіан Тобіас заявив, що здешевлення методів зчитування ДНК дозволить вивчити геном проса, яке вирощується практично скрізь на земній кулі. Методами генної інженерії його можна перетворити на сировину для біопалива.

Один із найбільших світових виробників автомобільного палива Exxon Mobil вкладає \$600 млн у розроблення технології отримання біопалива з трансгенних водоростей.

ЩО ЇМО?

«Сьогодні генетично модифікуються в першу чергу соя, кукурудза, картопля, ріпак, цукровий буряк та ще кілька культур, не таких важливих для нашого ринку», – зазначає академік Ярослав Блюм.

Свідомо чи мимохіть, ми однаково споживаємо ці рослини в складі безлічі продуктів. З одного боку, розуміємо: ДНК, що містяться в їжі, перетравляється в шлунково-кишковому тракті й не становитимуть загрози нашому геному. Але з іншого – не довіряємо цим продуктам, оскільки й серед учених згоди в питанні корисності ГМО для людини не існує.

«Ми весь час дивуємося, що це за сексуальна революція! – розповідає Валентина Гервасієва, керівник лабораторії НДІВС ім. Мечникова РАМН. – Виявляється, постійне вживання соєвих продуктів різко збільшує гормональний фон, спричиняє ранній статевий розвиток у дівчаток. А на чоловічій організм ці білки, які є жіночими статевими гормонами, дуже погано впливають – у хлопчиків статеве дозрівання гальмується».

Академік УААН Юрій Сиволап називає ще кілька ймовірних ризиків. Гени стійкості до вірусів, бактерій, грибків можуть передаватися до споріднених дикорослих видів, через що виникатимуть «супербур'яни». Генетичні модифікації небезпечні й виникненням нових форм вірусів – агресивніших або менш видоспецифічних, тобто здатних, крім рослин, уражати й тварин. Відома й алергенна дія модифікованих білків-хітиназ, які руйнують хітинові стінки шкідників. Гени цих білків уживлені в різні сорти рису, картоплі, пшениці та інших культур, які ми часто споживаємо. Інсектицид лектин нарциса викликає мутації, причому най-

сильніше він виявляє дію на лімфоцити людських ембріонів.

Для отримання стійкіших до умов середовища сортів використовують фермент аргінін декарбоксилаза. Коли посилюється його синтез у ГМ тютюні чи рисі, збільшується кількість агматину, який сприяє утворенню пухлин.

Ще одну небезпеку несуть маркерні гени стійкості до антибіотиків, які є майже у всіх трансгенних рослинах. Ці гени можуть переноситися в клітини хвороботворних чи корисних для людини мікроорганізмів і викликати в них стійкість до антибіотиків. Як наслідок, антибіотики почнуть засвоюватися безпосередньо в кишківнику, не досягаючи цільових шкідливих бактерій або не впливаючи на стійкі патогенні мікроорганізми.

ЩО РОБИТИ?

Маркувати! Незважаючи на те, що всі ці небезпеки лише ймовірні, усе ж краще дати людям можливість обирати їжу своєю волею, а не волею випадку. Закон України «Про захист прав споживачів» говорить, що інформація про товар повинна містити позначку про наявність у його складі генетично модифікованих організмів. Якщо їх уміст перевищує 0,9%, виробник повинні маркуватися. Якщо менший за 0,1%, маркування «Без ГМО» добровільне. Проте найстрашніша санкція, що чекає на недбайливого виробника – випробування продукту в лабораторії власним коштом.

«Маркування – це лише інформація для нас, але не гарантія безпечності продукту», – говорить академік Блюм. Розуміємо. Але ж попереджений – отже, озброєний.

ХТО ВИНЕН?

Цікава ситуація склалася в українському законодавстві щодо ГМО. Ні ввозити, ні вирощувати трансгенні рослини та їх продукти не заборонено. Але й не дозволено. Закон «Про біобезпеку...» існує, але підзаконних актів і матеріальної бази на підтримку його дієздатності немає. «Деякі Міністерства навмисне гальмують затвердження цих нормативних актів», – вважає представник Української асоціації клітинних біологів та біотехнологів Наталя Літостанська. Таким чином, усе тримається на добрій совісті наших учених. Отже, в Україні офіційно не зареєстровано для використання як продуктів харчування та кормів жодної ГМ рослини. У Росії дозволено 15. У Єврозоюзі можна вирощувати лише дві культури, споживати – 22 (а от Франція вирощувати трансгенні рослини в минулому році повністю відмовилася).

ЗВІДКИ СУМНІВИ?

«Є три складові несприйняття ГМ продуктів, – ділиться спостереженнями директор Інституту медицини праці академік Юрій Кундієв. – По-перше, це нове, а все нове важко прокладає собі шлях. По-друге, є ризик небажаних модифікацій, а тут справа стоїть уже за відповідальністю вчених, допущенням на ринок лише добре лабораторно перевічених продуктів. Третя причина – меркантильні інтереси».

«Генна інженерія може все, – підсумовує вчений, – але чи все потрібно? То треба шукати розумну доцільність її безмежних можливостей».

Юлія МИКУЛА,
група ЖТ–72.

ДОПОМОГТИ БЛИЖНЬОМУ

КРОВ – РІДИНА ЖИТТЄДАЙНА

У кожного з нас кров – незалежно від віку, статі, місця проживання та матеріального статусу – має червоний колір. Тому «голубої» крові, яка є «породженням» людської уяви, ніколи в природі не існувало й існувати не буде. Усі ходимо під Богом, і щодня тисячі людей внаслідок операцій, аварій терміново потребують цієї цілющої рідини.

«Донор» – слово іншомовного походження, у перекладі з латинської означає «дарую, жертвую». У Законі України про «Донорство крові та її компонентів» читаємо, що донорство – добровільний акт волевиявлення людини, який полягає у передачі крові для її подальшого безпосереднього використання. Донором може бути будь-який дієздатний громадянин України віком від 18 до 60 років, який пройшов відповідне медичне обстеження та в якого немає протипоказань для здавання крові.

У нашому місті функціонує ТОВ «Сумський обласний центр служби крові». Як стверджує Віктор Любчак, головний лікар цього центру: «На жаль, область не має достатніх запасів крові. В ідеалі кожен район повинен мати відділення станції переливання крові, але не у всіх районах такі наявні. Зокрема, відсутні у Великописарівському, Краснопільському, Тростянецькому, Середино-Будському, Ямпільському та Білопільському районах. Якщо хворий потрапляє до районної лікарні, то в кращому разі за кров'ю звертаються до нас, але ж ви розумієте, що це дорогочинний час. Більш нормально працюють відділення в Шостці, Котопі, Глухові та Охтирці. До речі, зараз створюється єдина в області структура служби крові, аби можна було керувати усіма обласними запасами червоної рідини та співпрацювати з районними відділеннями. Взагалі, донор сам не знає, кого рятує, але він стовідсотково робить патріотичний вчинок».

Як свідчить статистика, Україна не має достатнього запасу крові для своїх громадян (отже, Сумщина не є винятком). Це є ще однією перешкодою на шляху вступу нашої держави до Євросоюзу, адже серед численних умов країна-кандидатка має забезпечити своїх громадян банком донорської крові.

На думку спеціалістів, здавати кров можна один раз на два місяці. До того ж, ця процедура є дуже корисною справою не тільки для хворих, а й для самих донорів. Адже помічено, що вони набагато рідше хворіють грипом та іншими інфекційними захворюваннями, більш активні та працездатні. Отже, здавати кров хоча б двічі-тричі на рік дуже корисно для організму здорової людини.

На сьогодні наша область є лідером за кількістю почесних донорів,

яких налічується близько 4000. Зокрема у місті їх – 550. Почесним донором вважається людина, яка безоплатно здала кров у кількості 40 разів максимально допустимих доз або плазму крові в кількості 60 разів максимально допустимих доз. Виявляється, більшість сумчан здає кров та її компоненти зовсім безкоштовно, лише 15 відсотків за власним бажанням отримують матеріальну компенсацію. За 1 л крові – 160 гривень (сума встановлена Кабміном), максимальна доза кровоздавання 450 мл, а 40 мл йде на аналізи). Крім готівки, донор має право на обід із чаєм, оцінений 30 гривнями.

До речі, Суми – єдине місто в Україні, де за рішенням міської ради почесні та заслужені донори користуються безкоштовним проїздом у міському транспорті та мають 25% знижку на комунальні послуги (вода, газ). Ця постанова діє в місті вже близько 5 років, адже на обласний рівень вона не поширюється, але й за це дуже вдячні.

Попри певний позитив проблема незабезпечення Сумської області донорською кров'ю залишається. Нечисленність охочих здати кров пояснюється, крім усього іншого, побоюванням, що не відпустять з роботи. Варто знати, що донор має право не виходити на роботу в день здавання крові й наступного дня залишатися вдома або ж додати невитрачений день до своєї відпустки. Роботодавець незалежно від форм його власності зобов'язаний відпустити донора з роботи в день здавання крові або її компонентів зі збереженням за ним середнього заробітку, інакше буде притягнутий до кримінальної відповідальності.

Також серед населення існує міф про те, що під час здавання крові можна заризитися якою-небудь інфекцією. Як запевнили працівники Сумського обласного центру служби крові, усі медичні предмети одноразового використання і після взяття крові одразу утилізуються, тому заризитися чимось просто неможливо.

Якщо у когось виникло бажання стати донором, можна звернутися до центру служби крові за адресою: Суми, пров. Громадянський, 2 (за Центральною міською лікарнею); тел./факс: +38 (0542) 629-056, 629-053.

Олеся ФЕДЧЕНКО,
група ЖТ–62.

За китайським, одним із найдавніших, календарем після 2009 року, який проходив під знаком сімейного, наполегливого і працелюбного Біка, настає рік Металевого Тигра, коли домінуватиме чоловіче, янське начало в людях, що обіцяє досить жорсткий і складний період. Тигр завжди йде вперед, зневажає умовності, ієрархію і консерватизм розуму. Це – рік видатних особистостей і битви сильних людських амбіцій. З одного боку, він обіцяє стати дуже вдалим – люди будуть частіше, ніж звичайно, здійснювати щирі й сповнені благородства вчинки, прокинеться активна жага діяльності й бажання зробити цивілізацію набагато кращою, ніж вона є. А з іншого боку, збільшиться кількість аварій, саботажів на підприємствах, квапливих звільнень із незначних приводів тощо.

Офіційний астрологічний колір цього року – сріблястий, а метал-талісман – срібло. Зустрічати свято рекомендується у смугастому вбранні. Якщо й Дід Мороз цього дня змінить традиційну шубу й шапку на що-небудь у чорно-оранжеві смужки – не дивуйтеся. Ніч чудес як ніяк! Цікаво, а що пророкують астрологи?

Наближення Нового року – це що, тільки переддень нових 12 місяців? Усе набагато загадковіше: це – ворота, що ведуть у нове життя, сповнене тих самих чудес, у які ми давно вже не віримо, але завжди чекаємо.

ОВЕН

Овнам буде важко визначитися зі своїми симпатіями, нелегко обрати лінію поведінки й справлятися зі своїми емоціями. Можливо, що навіть близькі й кохані люди будуть шоковані вашими неординарними витівками та зухвалою поведінкою. Не дивуйтеся, якщо хтось вчинить так само і з вами. Друга половина року характеризується більшою стабільністю в стосунках, Овни знайдуть на решті гармонію, яку шукали.

Фінансова рівновага крутиться навколо їхніх заощаджень. Непродумані ризики на початку можуть призвести до їх часткової втрати, але згодом ризики можуть обернутися хорошою можливістю плідно працювати. Здоров'я повністю залежатиме від вашого емоційного стану. Позитивний настрій допоможе обійти хвороби стороною, а ниття та пхикання – довести до занепаду сил і нездужань. Слід дослуховуватися до стандартних рекомендацій з дотримання здорового способу життя – добре відпочивайте, добре харчуйтеся, намагайтеся бути розсудливими.

ТЕЛЕЦЬ

Тельці купатимуться в океані довіри й ніжності, які запанують у стосунках з другою половинкою. Всі неприємності, минулі непорозуміння й образи будуть забуті. Якщо ви досі ще самотні, то ближче до кінця року придивіться до найближчого оточення – ймовірно, що ваша половинка постійно знаходиться поруч, тільки ви чомусь її не впізнаєте. На початку року необхідно бути економними, оскільки доходи будуть не дуже великими. У другій половині року випадє хороша нагода попрацювати – не прогавте момент, використовуйте свої шанси. Здоров'я не обіцяє проблем, але будьте обережні в лютому – не перенавантажуйте організм. Більше приділяйте уваги фізичній активності й регулярно проходите медобстеження.

БЛИЗНЮКИ

Чимало Близнюків сумніватимуться у почуттях – як своїх, так і коханої людини. А робити цього не слід: постійна недовіра, підозри можуть внести серйозний розлад у стосунки й викликати їх охолодження. Постарайтеся хоч би до Нового року залагодити всі непорозуміння і не обманюйте свою половинку. Цей рік Близнюки проведуть у праці і турботах, але ваші старання будуть винагороджені, причому настільки, що відчуєте смак до марнотратства нелегкою працею зароблених грошей. Особливо вдалим обіцяють стати лютий і травень. Стежте за здоров'ям і всіляко уникайте нудьги – саме від неї і можуть виявитися всі ваші болячки. Забезпечте себе позитивними емоціями.

РАК

Про стабільні стосунки в особистому житті замислюватися поки що рано – дуже багато зовнішніх обставин і підводних течій.

Проте навесні випадє нагода зайнятися собою і своїм коханим (коханою). Постарайтеся не душити його (її) своєю любов'ю та ревностями. Романтичним буде літо – тут і нові знайомства, і таємні пристрасті. Треба дуже постаратися не залазити в борги, а всі минулі кредити повернути чітко і в строк. У лютому на Раків може чекати дуже відповідальна й прибуткова робота, на яку слід погоджуватися і проявити при цьому всю свою зібраність. У цілому рік обіцяє бути матеріально сприятливим. Життєвий тонус організму схильний до перепадів, здоров'я може вередувати, не-

2010 РІК

обхідно серйозно ним зайнятися і звертати увагу на будь-які нездужання. Чітко дотримуйтеся розпорядку дня, одержуйте дозовані фізичні навантаження, хороше харчування.

ЛЕВ

Левам необхідно постаратися не робити необдуманих кроків, не йти на повідку у своїх пристрастей та невгамовного потягу до експериментів – можете зруйнувати ваші стабільні стосунки. Зберігайте вірність своєму партнеру. В іншому разі рекомендується проявляти ініціативу й не чекати з моря погоди: якщо хтось дуже подобається, сміливо призначайте йому побачення. Особливо це актуально навесні і наприкінці року. У фінансовому плані рік обіцяє бути благополучним, проте брати кредити не рекомендується – розплатитися буде складно. Доходи поступово й неухильно зростатимуть. Варто уважніше поставитися до здоров'я. Підступна недуга може застати зненацька, тому прислухайтеся до свого організму і за перших ознак нездужання звертайтеся до лікаря.

ДІВА

Завантаженість і повна зануреність у роботу не дозволяє Дівам знаходити багато часу для коханої людини, а даремно. Саме в 2010 році коханій (кохана) може не витерпіти й назавжди гримнути дверима. Постарайтеся приділити йому (їй) увагу, тим паче, що в цьому разі не пошкодуєте. Кращий час для залагодження особистих справ – осінь, а для нових знайомств – весна. Початок року може стати фінансово проблемним, але не хвилюйтеся, до весни все налагодиться. Старайтеся протягом року відкладати що-небудь із заробленого, оскільки впродовж усього періоду раз по раз виникатимуть непередбачені витрати. Здоров'я обіцяє бути стабільним, лише стежте за своїм емоційним станом і тонусом. Частіше посміхайтесь, викиньте з голови похмурі думки, злість, гнів і розчарування, відмовтеся від шкідливих звичок.

ТЕРЕЗИ

Особисті стосунки обіцяють бути нерівними – то «розлучення і дівоче прізвисько», то зізнання у любові до гроба. Кохані будуть особливо незговорливі й нетерпимі до змін вашого настрою. Уникайте конфліктів, прагніть не шокувати обранця (обраницю), інакше розрив дійсно може статися. Особливо небезпечними у цьому сенсі можуть стати червень і жовтень. У фінансовому плані Терезам заохочється чогось грандіозного, девіз 2010 року – «пан або пропав». Поцілити «в десятку» буде непросто, а наробити дурниць і зазнати фінансового краху – елементарно. Будьте обережні! Зате й виграш у разі перемоги буде значним. Здоров'я Терезів не повинне підводити, а от нерви можуть впадати. Намагайтеся тримати емоції в узді, не піддайтеся паніці та сумним настроям. Ваш ключ до хо-

рошого самопочуття – усмішка й ігнорування всіляких дрібних життєвих негараздів.

СКОРПІОН

Скорпіони носитимуться по хвилях кохання весь рік. Навесні вони здатні захопитися настільки, що просто втратять голову. Літо також принесе сумбур в емоційне життя, дуже часто ви думатимете про розрив з колишнім обранцем на користь нового. Не поспішайте – новий коханий навряд чи запропонує вам сімейні узи, а старого можна втратити назавжди.

Фінансове становище Скорпіонів нестабільне – то порожньо, то густо. Проте якщо протягом усього року ви накопичуватимете заощадження, то уникнути криз цілком вдасться. Здоров'я обіцяє не підводити, особливо якщо дотримуватися режиму сну та відпочинку і споживати виключно свіжі натуральні продукти. Ведіть спокійний і розмірний спосіб життя, уникаючи зайвих стресів та екстремальних ситуацій.

СТРІЛЕЦЬ

Особисте життя Стрільців ознаменується переосмисленням свого ставлення до коханих і реалістичнішим поглядом на їхні якості. Нерозважливості і завищені вимоги цілком можуть призвести до розриву стосунків, але якщо зиму й весну вдасться пройти без втрат, то до кінця весни цілком імовірно ваше весілля. Або ж просто знайдете справжнього друга серця.

Стрільці в 2010 році досягнуть успіху в отриманні різних позик і кредитів, проте варто бути обережнішими – помилки можуть дорого коштувати. Все перевіряйте ще раз і не довіряйте веселковим обіцянкам. Проблем з здоров'ям не передбачається, проте тримайте емоції на повідку – нервова система не пробачить вам постійних потрясінь, що може вилитися в нездужання.

КОЗЕРІГ

Козерогів очікують кардинальні зміни в особистому житті – зустріч зі своєю половинкою. На це можна розраховувати в лютому, травні, червні та вересні. Готуйтеся втратити голову, закохуватися й захоплюватися. Доходи обіцяють зростати за рахунок старанності на основному місці роботи. З'являться «зайві» гроші, які влітку можна витратити на коханих і розваги. Слухайте свою інтуїцію і додайте сюди тверезий розрахунок, тоді до Нового року ваш гаманець істотно потовщає. Ваше здоров'я не постраждає, якщо не мучитимете себе постійними дієтами і фізкультурою. У всьому дотримуйтеся міри. Вживайте вітаміни. Уникайте нервових перевантажень, зайві хвилювання вам ні до чого.

ВОДОЛІЙ

Водолії будуть цілком зайняті швидкоплинними захопленнями і розвагами. Весь початок року проведемо на хвилях кохання і в перельотах від однієї симпатії до іншої. Проте до літа радимо визначитися зі своїми симпатіями, щоб уже восени махнути з коханою і єдиною людиною кудись в екзотичні країни. Доходи не обіцяють бути стабільними. Причина – Водолії ніяк не можуть вирішити, що робити з грошима: накопичувати чи витратити. Бережіть здоров'я. Дотримуйтеся розпорядку дня, приділіть більше часу сну, уникайте перевантажень, ходіть у спортзал, гуляйте на свіжому повітрі – і хвороби обходитимуть вас стороною. Навесні можливе загострення хронічних захворювань. Кінець року принесе бадьорий настрій і хороше здоров'я.

РИБИ

Рибі можуть знайти своє кохання у поїздках, подорожах або на просторах Інтернету. Навіть випадкове знайомство може вилитися в щось більше. Проте початок року серйозних змін вам не провіщає: насолоджуйтеся повною свободою, спілкуйтеся з друзями, фліртуйте й інтригуйте. Однак не рекомендується заводити романтичні стосунки на роботі. Цього року «ризик» і «гроші» для вас – поняття несумісні, тому не намагайтеся грати «по-великому», вкладаючи свої заробітки в сумнівні підприємства. Краще примножуйте те, що у вас уже є, тоді доходи будуть стабільними, радує вас і ваших домашніх. Здоров'я вимагає пильної уваги і чуйного ставлення – не перенавантажуйте себе роботою та фізичними навантаженнями. Дотримуйтеся дієти, режиму сну та відпочинку.

МЕДИК З АКТОРСЬКИМИ ЗДІБНОСТЯМИ

Високий на зріст, міцно складений афроамериканець зі щирою посмішкою вже кілька раз спробував себе в ролі актора на кількох сценах Сум. Брав участь у зйомках фільму, виступав як КВНщик, а на конкурсі «Містер СумДУ» виявився наймужнішим. Проте на запитання «Хто ти?» відповідає просто: «Я Ннаемка Чиду-мідже з Нігерії, в майбутньому хочу бути нейрохірургом».

– Емека, розкажи про свою родину.

– Ми живемо в столиці Нігерії – Абуджі. У мене 3 брати та 4 сестри. Батько працює хірургом у власній клініці, а мама там адміністратор.

– Ти з дитинства хотів стати лікарем?

– Ні, інтерес до медицини у мене проявився років у 16, тоді батько мене почав брати на роботу і я побачив, чим він займається, як робить операції. Років у 18 я вже багато чого вмів і навіть допомагав батьку приймати пологи та робити інші операції. Під час літніх канікул тепер лечу додому й усе літо проходжу практику.

– Асистент кафедри хірургії Василь Пак на конкурсі «Містер СумДУ» сказав, що ти дуже старанний студент і будеш прекрасним нейрохірургом. Чому ти обрав саме цю спеціалізацію?

– У моїй країні не вистачає саме таких лікарів. У нас багато хірургів, кардіологів, педіатрів. Нейрохірургія надзвичайно складна, але я люблю справу, яку обрав і вже зараз відчуваю відповідальність перед своїми майбутніми пацієнтами. У медицині не можна робити помилок, тому добре вивчаю всі дисципліни зі спеціальності, частіше за все вночі, коли інформація засвоюється краще. Не забуваю і про практику, без неї лікаря з тебе не вийде. Крім того, після Сумського медичного інституту буду ще 6 років навчатися виключно нейрохірургії. Правда, ще не визначився, де саме, батько хоче, щоб я навчався у Британії, а я віддаю перевагу Австралії, Америці чи Європі.

– Ким ти ще себе бачиш, окрім медика?

– О, я хотів би стати актором! Але думаю, що на актора можна й не вчитися. Зараз багато фільмів знімають про медиків, то, можливо, я колись стану одним із героїв такого кінофільму (сміється).

– Шекспір сказав, що життя – театр, а люди в ньому – актори. Чи присутня ця гра в медицині?

– Мабуть, ні. У медицині має бути все чітко, серйозно та продумано. Тут немає місця для почуттів та гри ані з життям, ані зі смертю. Так само немає й сценарію, бо кожен випадок є особливим і до нього треба підходити з відповідальністю.

Тетяна ТВЕРДОХЛІБ,
група ЖТ–61.

■ ІНТЕРВ'Ю ІЗ САМИМ СОБОЮ

Щоб вистачило сил

— Ти вже майже рік на посаді студентського ректора. Що твоя команда встигла зробити?

— Мабуть, небагато. Та в цьому винна швидше не команда, а я. Ідей було чимало, все намагалися зробити одразу й швидко. В результаті — повністю незавершені справи. Лише з початку семестру ми почали поступово, крок за кроком, реалізувати заплановане. На сьогодні вже можна сказати, що почалася справжня робота. До найбільш важливих справ можна віднести: конференцію з іноземними студентами СумДУ «Взаємовідносини націй»,

розроблення положення «Студент-куратор» та його втілення в життя, вступ до Всеукраїнської студентської ради при Кабінеті Міністрів України.

— Незабаром Новий рік. Чи запланував студентурат щось цікаве на найближчий час?

— Так, заплановано чимало. Що саме, казати не буду, але натякну — буде розроблено та реалізовано кілька потужних проектів, спрямованих на добробут студентів та підвищення престижу університету.

— Як ти можеш охарактеризувати рік, що минає?

— Насичений у плані подій, що стосуються студентства. Чимало з них мали й негативний вплив. Світова економічна криза призвела до знецінення грошей, що звело

нанівцець підвищення стипендій. З боку влади були винесені проекти законодавчих актів, які в разі прийняття мали б негативні наслідки для студентства (від них ще не відмовились). Карантин, що посилив навантаження в навчанні. Чимало дрібних негараздів. Та, незважаючи на все це, ми довели силу власної волі та змогли пройти через перешкоди з гордо піднятою головою.

— Що б ти хотів побажати студентам у новому році?

— Мабуть, одного — щоб вистачило сил щодня отримувати одну маленьку перемогу, кожна з яких стане елементом найбільшої в нашому житті.

Антон КОЗИНЦЕВ,
студентський ректор.

Сієм, сієм, посіваєм,
З Новим роком вас вітаєм,
Не на рік, не на два,
А на многі літа!

Віншуєм вам нині
Усі добрі люди;
Хай в кожній родині
Завжди радість буде.

І будьте щасливі
Разом з діточками,
Хай смутку і кривди
Не буде між вами.

Худібка і птиця
Нехай виростає,
А грип поросячий
Ваш дім обминає.

■ ТРАДИЦІЇ

Цікаво, як святкують Новий рік і Різдво десь на інших континентах, в інших країнах? Чародійною паличкою, аби перенестися куди забажається, доля, на жаль,

не нагородила. Зате нагородила можливістю поспілкуватися зі студентами-іноземцями, які навчаються в нашому університеті. Отже...

Акачи, Нігерія:

— Більшість жителів нашої країни зустрічають Новорічну ніч у церкві. Усією сім'єю йдемо, щоб подякувати Господа за прожитий нами рік, за все добре, що в ньому відбулося. Вранці вся рідня збирається за святковим столом. А вдень ідемо на площу на народні гуляння. Там дуже весело проводимо час за різноманітними конкурсами та іншими забавами. А перед Новим роком, 25 грудня, у нас Різдво. У ніч ідемо на молитву до церкви, а вранці вся рідня збирається на «різдвяний обід». Окрім того, ми даруємо один одному подарунки: батьку — віскі, а матері — вино, сестрам чи братам — новий одяг, гроші й таке інше. Обов'язковий атрибут — вітальна листівка. Різдво проводимо не тільки у колі своєї сім'ї. Цього дня допомагаємо бідним людям — даруємо який-небудь невеликий подарунок.

Магінга, Танзанія:

— У ніч з 31 грудня на 1 січня всією сім'єю йдемо на молитву до церкви. Вранці збираємося за столом. Традиційні страви — рис і курка, серед напоїв — чай і кока-кола. Святковий день кожен проводить по-своєму. Рідним і друзям даруємо вітальну листівку і фотокартку. А ще раніше, 12 жовтня, святкуємо Різдво. «Програма» та сама, що й на Новорічне свято. Втім, є й різниці — за традицією даруємо цього дня квіти — троянди.

Мохамед, Сирія:

— Свято Нового року дуже шануємо та любимо. Для кожного сирійця воно символізує велику урочистість. Удень ми влаштовуємо гарну розважальну програму на площі в центрі міста. У нас є і ялинка, і Санта-Клаус. Удома в цей день збирається вся сім'я. Обмінюємося подарунками, бажаємо один одному щастя та удачі в новому році. На столі всіма улюблені страви — борщ, курка, рис і навіть салат із капусти й майонезу. Різдво у нас мало хто святкує.

Хусейн, Ірак:

— У нас вдома зараз не святкують Новий рік, тому що всі зайняті війсьними справами і більше піклуються про безпеку своїх сімей та своєї країни, ніж про щось інше.

Цинь Цзе, Китай:

— До нас Новий рік прийде у лютому. В Китаї Новорічне свято — це свято Весни. Скрізь панує радісна атмосфера, розклеюються паперові надписи по обидва боки входу в дім, а всередині приміщення прикрашають лубковими новорічними картинками, які містять побажання щастя в майбутньому. У минулому цей звичай, як і постріли хлопавок, вважався ефективним способом вигнання злих духів, очищення оселі від нечисті. Пізніше наклеювання лубків стало частиною святкового ритуалу китайців і зараз користується великою популярністю. У ніч напередодні свята, яку називають «чусі», вся сім'я збирається разом. Влаштовуємо святкову вечерю, після якої дивимося виступ відомих артистів по телебаченню, розмовляємо на різні теми, влаштовуємо ігри. У багатьох сім'ях молодь не лягає спати всю ніч, це називається «шоу суй» — очікування Нового

СВЯТА, ЯКІ НЕ ЗНАЮТЬ КОРДОНІВ

року. Вранці наступного дня у більшості сімей їдять пельмені, що нагадують формою злитки золота й срібла і символізують побажання багатства. Після сніданку слід відвідувати родичів та близьких із поздоровленнями та побажаннями всіх благ. У перший день Нового року рідні та близькі, друзі та співробітники відвідують один одного й дарують подарунки. У подальші дні свята

молодь влаштовує масові виступи: танці «левів» та «драконів», танок «суходільних човнів», вистави на ходулях. Вуличні процесії — найзахоплююча частина свята. Вся країна схожа на велику палаючу кулю. А відбувається це тому, що під час святкової процесії, яка проходить вулицями Китаю Новорічної ночі, люди запалюють велику кількість ліхтарів — щоб освітити собі шлях у Новий рік.

Хузейора, Судан:

— Новий рік у нас святкують по-різному: хтось лишається вдома, а хтось (це більше молодь) іде на центральну площу, де відбуваються народні гуляння. Люди беруть участь у різноманітних конкурсах та забавах, серед яких найпопулярніше — обливання водою. Але, окрім таких розваг, у всіх Новий рік асоціюється з великою кількістю подарунків, ялинкою, хоч і штучною, і звичайно ж, Дідом Морозом, якого у нас називають Баба Нуель. На столі в кожного повинна бути національна страва — уека. Щоб приготувати її, використовуємо рослину уеку, смажені фарш та цибулю, кефір, сметану, томатну пасту. Виходить дуже смачно. Оскільки в Судані тепло цілий рік, то святковий стіл, крім салатів, доповнюють свіжі фрукти. Різдво у нас немає, тому що 75 % населення — мусульмани. Але святкуємо Ромадан — це великий піст, що припадає на кінець вересня й триває до жовтня. Цілий місяць зі сходу до заходу сонця не вживаємо їжі, не п'ємо, не говоримо нічого поганого один про одного.

Тарік, Сомалі:

— Ми — мусульмани, і Новий рік не є для нас таким великим святом, як, скажімо, в Україні. У перший день нового року ми збираємося на площі, де відбуваються змагання між верблюдами. Кожен хазяїн висуває свого улюбленця, який виконує різноманітні трюки, залежно від того, чого його навчили. Та людина, у якої верблюд буде кращим за всіх, отримує в подарунок гроші. До речі, дівчатам, як правило, подобається якраз той, у кого найкраща тварина. А ще ми граємо в собог. Це нагадує український реслінг. Ну, і звичайно ж, окрім подібних ігор, члени сім'ї збираються за одним столом на святковий обід.

Зрозуміло, що дізналися ми лише невеличку частинку світових новорічних традицій. Але й цього досить, щоб зрозуміти — усюди люди в свята намагаються зробити щось приємне, добре для своєї близьких та друзів. Тож хай більше буде на світі свят, а не днів буденних, а то й скорботних. І все ж таки, як-то мовиться, всюди гарно, а дома — краще! До того ж напрощуд таке дивне свято, як Старий Новий рік, є тільки в нас та братніх для нас народів.

Наталія БУРЛАКУ,
група ЖТ-52.

«РЕЗОНАНС»

газета Сумського державного університету

«REZONANCE»

Sumy State University Press

Реєстраційне свідоцтво СМ №020

Перший номер газети вийшов у світ 29.10.1991.

Обсяг — 3 друковані аркуші,
приведені до 12 полів формату А-3.
Віддруковано: ПБКФВ «Магден»,
м. Суми, вул. Тополянська, 16.

Адреса редакції: м.Суми, вул.Римського-Корсакова, 2,
корпус «Г», кімнати: 1107, 1110.

Телефони: 78-03-74; 33-02-25.

Шеф-редактор

Олена Ткаченко

Редактор

Василь Чубур

Відповідальний секретар

Володимир Садівничий

Коректор

Ніна Гавриленко

Автори фото:

Світлана Халімоненко, Марина Ніжник,

Ліна П'ятницька, Наталя Бурлаку,

Тетяна Твердохліб, Наталя Школенко.